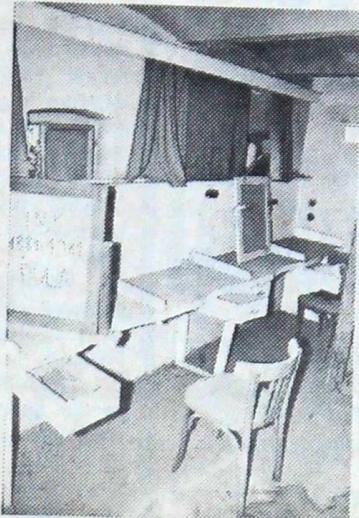




PULSKI OMLADINSKI ĐURNALIN
PET O'PET
BROJ 11.
OŽUJAK'89.
1.500 DINARA

in dis number:
ARENA
in KAZALIŠTE
EEZ



intervju:
GREGANOVIĆ
JURKOVIĆ
JUTRA POEZIJE
strip:
TELAMON

GLASILO
OPĆINSKE ORGANIZACIJE SSOH PULA

APEL OK SSOH RAB (POMOZIMO ANTUNU BELIĆU)

Na adresu OK SSOH Pula stigao je dopis s popratnim materijalima OK SSOH Raba u vezi slučaja njihova sugradanina Antuna Belića, pomorca osudenog zbog krijumčarenja opijuma nedaleko od Kaira.

OK SSOH Rab već duže vrijeme poduzima određene korake i akcije u pomoći njihovom sugradaninu. Pridružili su im se i mladi Jajca, Sarajeva i drugih mesta Jugoslavije.

Mladi ne žele ulaziti u sam problem rješavanja krvnje, već je njihova aktivnost usmjerena isključivo u pravcu humanitarnih obilježja.

Omladina Raba na osnovu svog iskustva sa pomenu-tim slučajem predlaže Općinskim konferencijama SSO, pa tako i OK SSOH Pula slijedeće:

- potpisivanje i slanje razglednica na Beličevu adresu
- sakupljanje sredstava solidarnosti
- probavljanje informacija i podrške na svim razinama uz napomenu da je svaki daljnji prijedlog dobrodošao.

SREDSTVA POMOĆI mogu se uplatiti na slijedeći način:

Svrha doznake: Pomoć za druga Belića
Primalac: OK SSOH RAB – sredstvo solidarnosti
Broj računa: 33830-743-16978
Za sve informacije možete se direktno obratiti OK SSOH Rab, sekretaru Faflju Nenadu na telefon 051/771-144

OO SSOH SIVAC
ORGANIZACIONI ODBOR TRINAESTOG FAMUS-a
(Festivala akustičke muzike u Sivcu)

RASPISUJE NATJEČAJ ZA SUDJELOVANJE NA 13. FAMUS-u

USLOVI NATJEČAJA:

- pravo sudjelovanja imaju svi pojedinci i grupe koj izvode vlastite kompozicije i tokom izvođenja koriste akustičke instrumente / gitara, violina, harmonika, klavir, udaraljke... bez uključenja u pojačalo.
- tekste kompozicija poslati otkucane pisaćom mašinom u tri primjera
- kasetu ili magnetofonska traka mora biti uredno snimljena i obilježena

ADRESA: OO SSOH SIVAC

Za FAMUS 13

25223 Sivac

DOM KULTURE SIVAC

III Za FAMUS 13

25223 Sivac

tel. 025/711-882

PRAVILA:

- trajanje jedne kompozicije od 3 do 5 minuta
- broj izvođača, broj i vrsta instrumenata moraju odgovarati snimku kompozicije sa kasete ili magnetofonske trake koju ste poslali
- prijave trebaju stići na adresu najkasnije do 20. travnja 1989. godine
- sve prispjele kompozicije preslušaće Selektionska komisija
- po završetku natječaja, a u roku od petnaest dana bit će objavljene rezultatima

TANGO ISTRIANO

UN TANGO ISTRIANO AMUFFATA CARISSIMA
DOVE KLINZ E KURTZ XE MONA DIXI LUI
MOSTRIMELA SPOD LA MINI GONNA
LA CIURMA COLOMBIANA
PENSIERI LONTANI VELIERI CRIC CRAC SPONDILOTICI PESANTI GRASSONI

LA NAVE GRE KRIK KRAK
CAROS INDIANS DRUGOS

JEDAN KILO KRUK OVI LA GRAHAM DIESE BROTH ORCA DI NOË

FUMAG GALLI FORZA FUME FUMA FUME

PUŠI LA TROMPETA DEI RUDARI

LE BLAUVICASTE FOJBE DEL PASSATO

GREBI EVA STRŽI PO I COLLANT SU PIÙ SU SEMPRE PIÙ SU

NEBESKO SVETO TROJSTVO TRI KANTUNA

ARGRH LA FINE DEL MONDO MOSTRIMELA OJ LARI OJ LARÁ

DEL CHARLESTON RATA TATA RATA

DIHA DEI KAFE BAR TAMBU DUM DUM NEMA PROBLEMA BURAZERU

WINNETOU I SARAJEVU CEROVJE ANKE NA ČIRILICI 27. XII 1987

tamo me HIDI PREKOBACIJA TOVAR SPLAŠILE SU GA JAREBICE

A JA ČINJAJA KAPRIOLU KAKO ARTISTI

ONDA NIS VIDJIA TO CEROVJE NO FIJO

FUMA GALLI FORZA FUME FUMA PUŠI LA TROMBETTA DEI RUDARI

JA SAN IMA ZELENI ŠILJAR A ČIKO JE PIJA HRUŠKOVAC MALI

SVE JE BILO POSERENO UD MUH A LA CAMERIERA JE IMALA FRIZURU ZA POPIDIT

STEŠU SA POPIDITI ANKE POKLE 32 LITA SU RESLE NIKE DOBRE CIBURE

PASANU SUBOTU SU BILI ZABANJENO PUŠENJE BI GA VRAG ZAŠTO

È UN TANGO ISTRIANO UN DOLCE TANGO

NEMOJ DELATI SIN MOJ NO VORI ENI VEJ SVE JE KURAC PA ČAK I PIČKA AMEN

OJ TOBACO NATIONAL

E QUANDO CHE I NAŠI BRATI

I XE RIVADI IERA GOBI I GATTI

BLIDI PATRIZIJI CAVALLO DI TROIA JE O JE

VELIKA JE UČKA GORA

SENZA FINE SERENISSIMO

PENSATORE CON GLI OCCHI A MANDORLA ŽUKA JE O JE

DA TRIESTE FINO A ZARA

E DA POLA FIN BRONI

GO IMPEGNA LA MIA CHITARRA

GO IMPEGNA I MIEI COIONI

I ZATO BROTHERS AND SISTERS I CAN GET NO SATISFACTION

NA OLTARU SAKORDANE WURLITZER JUKE-BOX

NON TOCCARE NON PARLARE

OJ LONTAN TOBACO ROAD

DIMMI QUANDO TU VERRAI

XX GUTEN TAG HER HANS

DEBELI NEMAC GAVA BANCONOTE OJ LONTAN TOBACO ROAD

AVANTI POPOLO ALA TURISMO

SOGLI D'ORO POPOLO GRILL - MEN

U BOCI JE CAZZO U CAZZU JE BROD

HAJ LILI HAJ LILI HAJLO

UND SO WEITER LIEBE GASTE I CAN GET NO SATISFACTION

VITA NOVA NOVA RAJA KAKO NEGUS KAKO BITLES

MATUTINI POLITICI NARKOMANI PTIĆARI

OJ TOBACO NATIONAL

AMOR AMOR AMOR TOURISTIC

CONSUMAZIONE TOTALE PUPAZZI ROSA

BELLE PUPE LIPE PUPE NAZIONAL

SI CANTA BUMBA BELLA

SI CANTA BUMBA BA

BAGULIVAJU BACILI CULAMI COCCOLATI

HAJ LILI HAJ LILI HAJLO

I ZATO I CAN GET NO SATISFACTION

Impressum

PEG – GLASILO SAVEZA SOCIJALISTIČKE
OMLADINE HRVATSKE PULA

IZDAVAC: OPĆINSKA KONFERENCIJA

SSOH PULA

SAVJET LISTA: MIRJANA ČIMIĆ, MA-
RIO BENČIĆ, SILVA BODLAJ, ANTON CRNO-
BURI, ALDO KLIMAN (PREDSEDNIK), MARI-
JAN KOSTEŠIĆ, ELVIS MILETA, SLAVOMIR
MILJEVIĆ, LUCIANA PUHAR, DANIELA ROTTI
(ZAMJENIK PREDSEDNIKA), BRUNO STER-
MOTIĆ, MILENKO SLADIĆ, JADRANKA VAL-
KOVIĆ

V. D. GLAVNOG I ODGOVORNOG UREDNI-
KA: MIRJANA ČIMIĆ

REDAKCIJA: MARIO BENČIĆ, BORIS BJE-
LICA, NATASA DRAGUN, JELENA GRUJIĆ,
MARINA MIHALJ, BILJANA RADOJIĆ,
OLGA MANDIĆ

STALNI SURADNICI: VLADIMIR A. Milić,
ZDENKA MIŠURA, NEVENKO PETRIĆ, INES
ŠKUFLIĆ-HORVAT, DUBRAVKA TATIĆ i mnogi
drugi

GRAFIČKI I TEHNIČKI NEUREDNIK: NADAN
ROJNIC

TISAK: -NOVI LIST- RIJEKA

TIPOGRAF RIJEKA

ADRESA REDAKCIJE (privremena): JOA-
KIMA RAKOVCA 12

TELEFON: 22-967/052

PRIZLOZI SE NE VRAĆAJU
RJEŠENJEM REPUBLIČKOG KOMITETA ZA

INFORMIRANJE SRH LIST JE UPISAN U EVI-
DENCICI JAVNOG GLASILA POD BROJEM

UP-427-2/83.

FUHAHA!!! HAUGH

← TU SU VAM DVJE NOVE
PIJEME OD FRANCIJA BAŠKO-
-VICA I MEGOVOG BENDA
"GORI UŠI WINNETOU",
koje se nalaze na novoj
platno (i ploči) "WELCOME
HOME" koja će se
u skroj budućnosti,
znači uskoro, nezna
u prodaji. i zato ki ne kupi je
PIZDA! i još nešto: počinje
OSSTERIA TALESS HISSTRIA E III

I ČIN (to van je ona
frazna turanj spomenuto
benda)

RASPORED:
26.03.1989. (jušto)
nedjelja za vazam (u podne)

27.03. "20th SPOMEN DOM - PAZIN

28.03. "II GANDUSIO - ROVINJ

29.03. kratka pauza, a možda i ne
30.03. "20th ISTARSKA KONOBA
KUĆIĆ

31.03. "VODNJAČKA - VODMAN
SUBOTA - PRVI APRIL
GRAN CAZZATA FINALE

jušto u podne:

TOP SECRET

"ki nas najde - najde"

II ČIN
SLIJEDI
KRAJEM
APRILA

ki ne dođe je...

FOTO
KUPI
STEFAN →

PET JE OSLOBOBEN PLAĆANJA NA POREZ
CIJENE OGLASNOG PROSTORA:

1/1 posljednja stranica

1.200.000

1/1 unutrašnja stranica

800.000

1/2 unutrašnja stranica

450.000

1/4 unutrašnja stranica

300.000

1/8 unutrašnja stranica

170.000

UVODNIK:

Stvaranje omladinske novine je iskušenje, ali čini nam se sve više i utopija. Svesni smo društveno-ekonomskih krize, situacije u kojoj se nalazimo, ali isto tako i teškog moralnog stanja nas mladih, što će zasigurno ostaviti najdublji trag u našim životima.

Petica je nanovo rođena prije gotovo godinu i po dana. Dobivši zeleno svjetlo nakon dugotrajnih porodajnih muka trebalo je oformiti redakciju, pronaći prostor za rad, osigurati finansijska sredstva, stvoriti osnovne uvjete za rad.

Kao na svakom početku, tako i na ovom bilo je problema. Ljudi u gradu bili su skeptični, nisu vjerovali da će nekolicina okupljenih entuzijasta prouzrokovati ozbiljno na posao. Redakciji su na samom početku postavljeni i neki uvjeti, kao npr. da list mora redovno izlaziti da bi se osiguralo stalno financiranje, zaposlio profesionalac, itd.

Svesni preuzele obaveze činili smo sve da »Petica« opstane, trudili se iz broja u broj da bude sve kvalitetnija, okupljali sve veći broj mladih... Vjerovali smo da će se s vremenom rješiti i ostali problemi bitni za opstanak lista (financiranje, propaganda, distribucija) koje je izdavač lista preuzeo na sebe.

U trenutku kada se u redakciji okuplja sve više mladih, kada »Petica« pokreće akcije ne vezane za stvaranje lista, ali potrebne mladima, kada su ti isti mladi ljudi shvatili da imaju svoje mjesto gdje mogu stvarati, predlagati, kritizirati, sugerirati, učiti, naučiti, još uvijek se borimo za opstanak »Petice«. Stalno financiranje nije osigurano, što povlači za sobom i niz drugih problema, od osiguranja osnovnih sredstava za rad, do kvalitete lista. Dovedeni smo u iskušenje da se zapitamo o smislu posla koji obavljamo.

Pora

L S K O S A

POING

SAJAM INTELEKTUALNIH BUHA

O POLOŽAJU JUGOSLAVIJE U EVROPSKOM PROSTORU DVA PROSJEĆNA JUGOSLAVENA IMAJU TRI RAZLIČITA MIŠLJENJA, KAO I O MNOGIM DRUGIM PITANJIMA.

POING

Ideja o ujedinjenju Europe ima dugu povijest i datira iz četvrtastog stoljeća kada se Pierre Dubois zalagao za »ujedinjeno kršćanstvo« i predložio stvaranje Evropske konfederacije kojom bi upravljao Evropski savjet »mudrih i skupih i uglednih ljudi«. Od tada pa na ovome ona je manje više stano prisutna i isticana od lidera i misilaca evropskih zemalja.

Krleža je 1961. godine pisao: »Novo u Evropi danas može da bude međunarodno, nadnarodno, a sve ostalo je stara krama pak tamo i spada, na sajam intelektualnih buha!«

Što je to novo na zapadu Evrope?

Evropska zajednica prolazi kroz pažljivo koncipiranu preobrazbu, kroz proces ekonomskih i političkih unifikacija koji će 1992. godine biti zaključen formiranjem jedinstvenog tržišta »dvanaestorice«, a potom, predvidivo, stvaranjem političke unije.

Gravitaciona moć evropskog prostora za evropske zemlje je u porastu i ništa prirodne od postavljanja pitanja o položaju Jugoslavije u tim procesima. O ovom kao i o mnogim drugim pitanjima dva prosječna Jugoslavena imaju tri različita mišljenja. Na jednoj strani su oni koji predlažu što hitnije uključivanje u Evropsku zajednicu kao jedino rješenje svih naših nevolja i »u ovom času jedini izlaz za posavdanu Jugoslaviju« (Slavko Goldštajn). A na drugoj strani su oni koji svako povezivanje s Evropom gledaju s podozrenjem. Pa tako u bezazlenom koketiranju s Evropom putem Radne zajednice Alpe – Jadran vide pokušaj obnove austrougarske, oživljavanja »Mittel Europe«. Pokušaj penetracije na zapad, stvaranje nove »katoličke koalicije« i tko zna što još.

TOLIKO SMO SE »ZAKRČILI« DA VIŠE NE DOZVOLJAVAMO SVOM RAZMU DA SE RAZVIJE I DA TRAŽI NEKE NOVE PUTEVE. DE-DOGMATIZACIJA JE KOD NAS POSTALA CIVILIZACIJSKO PITAJE.

Aktualna ekonomska i politička kriza kroz koju prolazi Jugoslavija je postavila na dnevni red mnoga dosad »nedodirljiva« pitanja. Jedno od njih je i potreba kreativnog pristupa problemima jugoslavenske vanjske politike.

Nesvrstanost u vremenu koje dolazi ostaje kao bitna dimenzija jugoslavenske vanjske politike. To je vezano uz unutrašnjopolitički razvoj, kao i nastup Jugoslavije u svijetu. Narednih nekoliko godina Jugoslavija će igrati ulogu predsjedavajućeg u pokretu, čime je porastao njen ugled i međunarodni rejting. Nesvrstanost je posljednjih godina doživjela značajne promjene i brojne mјere utjecale su na položaj nesvrstanih u svijetu. U prvom redu iz pokreta je nestao niz vodećih aktera koji su svojom sposobnošću i filozofijom promišljanja dali nezaboilazan doprinos politici i pokretu nesvrstanja. Nestanak tih velikih lidera sa svjetske političke scene posebno se osjetio u godinama koje su nadošle, kada su i novi veliki problemi političke i ekonomske prirode još više otežavali mogućnost zajedničkog djelovanja nesvrstanih.

Po ustaljenom principu jednogodišnje rotacije na čelu Predsjedništva SFRJ, u mandatu u kojem će naša zemlja biti na čelu pokreta nesvrstanosti, čak četiri jugoslavenska predsjednika Predsjedništva trebala bi se izmjeniti na toj funkciji.

Prvi i posljednji na toj bi se funkciji nalazili nešto manje od godinu dana. Cijeli problem postaje izrazitiji time što Jugoslavija početkom svibnja dobiva jedno sasvim novo Predsjedništvo. Kako sada stvari stoje, zbog naših unutrašnjih nesuglasica, u njemu će se naći i ljudi koji nemaju naročitog iskustva u međunarodnoj politici, a vjerojatno ni posebnih afiniteta prema njoj.

Nakon lidera koji su bili na čelu pokreta od Beograda do Hararea mi pokretu nudimo četiri predsjedavajuća.

Jugoslavija će početkom svibnja dobiti jedno sasvim novo Predsjedništvo. Kako sada stvari stoje, zbog naših unutrašnjih nesuglasica, u njemu će se naći i ljudi koji nemaju naročitog iskustva u međunarodnoj politici, a vjerojatno ni posebnih afiniteta prema njoj.

Nakon lidera koji su bili na čelu pokreta od Beograda do Hararea mi pokretu nudimo četiri predsjedavajuća.

Rasprave o ulasku u evropsku integraciju nisu preuranjene ni lišene smisla, a zavise, prije svega, od unutrašnjopolitičkih uvjeta, a manje od međunarodnih ograničenja koja su u posljednje vrijeme ionako sve labavija.

Vrata su doduše zatvorena tvrdi Marijan Korošić. Imamo najnestabilniju privrednu zapadno od Dunava s najvišim stupnjem protekcionističke zaštite i najrazvijenijim administrativnim reguliranjem, najvišu inflaciju i stopu nezaposlenosti, najveći vanjski dug po stanovniku i najsporiji rast u Evropi koji će takav ostati bar još nekoliko godina. Međutim, nije pogrešno početi od nemogućeg i pretvoriti ga u neizbjježno.

Dogmatičari suprotstavljaju nesvrstanu orientaciju Jugoslavije i orientaciju suradnje s Evropom. Politika nesvrstanjanja nas nikad nije odvajala od suradnje s Evropom, naprotiv, Jugoslavija je uvjek poklanjala veliku pažnju suradnji s Evropom u kojoj imamo 60 diplomatsko-konzularnih predstavništva. Malo je evropskih zemalja te veličine i ekonomske snage koje ih toliko imaju.

Evropa u robnoj razmjeni Jugoslavije sa svijetom učestvuje sa 77,3 posto, dakle to je više od tri četvrtine ukupne robne razmjene. Naše je turističko područje kao što je poznato, upravo ovisno o turizmu iz tih zemalja, posebno SR Njemačke odakle dolazi 40 posto inozemnih gostiju. Pa i dvije trećine naših dugova odnose se na dug evropskim zemljama.

U zahtjevima za drugačijim ekonomskim odnosima sa Evropom očituju se u određenom smislu i neke političke tendencije. Evropski impuls se veoma sporo šire od zapada zemlje prema istoku. Uključivanje u integracije postaje prije svega ideološko, a ne ekonomsko pitanje. Pritom se uspostavlja začarani krug iz kojeg naše rukovodstvo državno već godinama ne nalazi izlaza. To su dogmatske blokade u glavama naših političara, naša invalidnost i konkurenčna nesposobnost, u privredi, strah dijela stanovništva od tržišnog privredovanja i izlaska iz autarhije koja je trajala više decenija, slabo interesiranje zapada za ekonomski kompromitovan i bolesnu, a još uvjek i uglavnom autoritarnu Jugoslaviju.

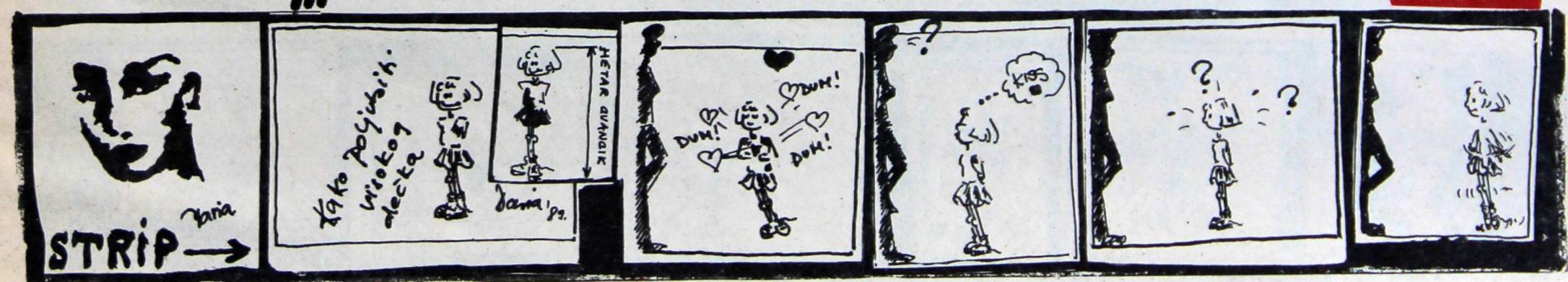
Paradoksalno je da je jugoslavenska vanjskopolitička aktivnost u Evropi nakon značajnih impulsa počela osjetno slabiti. Za razliku od zemalja zapada i Istoka, koje su iskoristile šanse koje je pružio proces Konferencije o evropskoj sigurnosti i suradnji, težeći širenju odnosa i razbijanju barijera, otvorena Jugoslavija kao da se nije snašla. To je svakako, i rezultat refleksa unutrašnjeg stanja odnosa, ali bez obzira na to trebalo bi tražiti puteve nove aktivizacije.

Smišljenim inicijativama Jugoslavija bi trebala tražiti mogućnosti da se ponovo vrati u središte evropskih zbivanja da pomogne sve procese koji vode jačanju evropskih odnosa i da na toj osnovi učvrsti svoje mjesto u Evropi. Evropa kao cjelina ostal je nezaobilazno područje u kojem žive jugoslavenski susjedi, gdje djeluju blokovske strukture i gdje se, istodobno, pruža najšira mogućnost za realizaciju svestrane suradnje.

Toliko smo se zakrčili da više ne dozvoljavamo svom razumu, svom intelektu da se razvije i da traži neke nove puteve. De-dogmatizacija je kod nas postala civilizacijsko pitanje.

Nadam se da nisam upao u zamku lažne objektivnosti, jer je to najgori način, pravi izbor i najsigurnije sredstvo da se bude dosadan.

MIODRAG ČIRINA





Izvod iz izlaganja u Medulinu,
10. veljače 1989.

O krizi.

Kriza s kojom se danas suočavamo nije kriza razvojnih potencijala resursa, koliko je kriza raspolažanja tim resursima, tj. prije svega kriza političkog sistema. U tom svjetlu treba gledati stav predsjedništva Konferencije SSOJ da bez reforme političkog sistema nema elementarnih predušlova za ostale reforme. Postojeća politička infrastruktura ne nudi nikakve garantije dosljednosti reformnih koraka, a to je pokazala nekoliko puta 60-tih i 70-tih godina i nema razloga da se vjeruje da i ovaj puta razgovore o reformi neće iskoristiti samo zato da konsolidira svoje redove i da izvrši kontraudar.

Nepovjerenje proizlazi iz osnovnog uzroka današnje situacije, a to je opća monopolizacija društvenog života, prije svega u političkoj sferi, ignoriranju realno postojećih razlika i pluralizma kako u historijskom iskustvu i tradicionalnoj kulturi ljudskih zajednica tako i u individualnim iskustvima, ciljevima, kriterijima i željama pojedinaca. Tu različitost i pluralizam su kod nas odvijek smatrali kao prepreku nesmetanom djelovanju ovog društva. Čak se pod tim izgovorom mnogo puta ograničavala sloboda pojedinca. Blokada i mrtvi hod trenutne političke situacije u Jugoslaviji proizlazi iz toga što vladajuće političko mišljenje poima nešto što je preduslov za izlazak iz krize kao prepreku tog izlaska, a to je opća pluralizacija društva. Isto tako je istina da oni u ovom trenutku gube svoj monopol i takođe je jasno da ga neće olakso prepustiti.

O političkom pluralizmu.

Te dvije riječi postaju ključne u današnjem političkom životu u Jugoslaviji kao i pravo na različitost i ličnu slobodu. Treba prije svega razgraničiti uvodenje od legalizacije političkog pluralizma. O uvodjenju političkog pluralizma može se govoriti samo s pozicije autoriteta jer sam onom ko je silne godine imao apsolutnu vlast može se pričinjavati da taj pluralizam ne postoji i da ga treba izvana uvesti. Tvrdim da se radi o legalizaciji pluralizma i unutar toga o legalizaciji političkog pluralizma, jer pluralizam postoji kao nešto o čemu i, hvala bogu, nemamo mogućnosti da odlučujemo kao i što postoji različitost mišljenja onih koji danas sjede u ovoj prostoriji.

Danas u Jugoslaviji postoje tri kategorije ljudi. Oni koji neće pluralizam, oni koji ne znaju što s njim i oni koji ne smiju od straha, potpuno opravdanog? da otvorenio o njemu pričaju.

Grganović pluralizam dijeli na tri nivoa.

Mislim na pluralizam uopće, kao opću pluralizaciju društva u svim društvenim sferama, kao pravo na različitost od ostalih, pravo slobode mišljenja, govorja i javnog nastupanja i ostalih ljudskih, civilizacijskih i političkih sloboda. Na drugom nivou, mora se govoriti o legalizaciji političkog pluralizma, a ne o uvodjenju i samim tim dolazimo do trećeg nivoa, a to je pitanje modela političkog pluralizma. Znači, koju cjelinu institucija i sistema čemo donijeti da bi se na neki način odnosili prema realnom postojecem pluralizmu i pokušali na njega odgovoriti. Možda ćete se iznenaditi, ali u tom smislu pluralizma kao objektivne prakse, jednopartijski sistem je model političkog pluralizma. To je način na koji se jedno društvo odnosi prema nečemu što postoji, prema političkom pluralizmu. To što sa miru tim ono negira postojanje tog pluralizma i čak se agresivno odnosi prema njemu i vrši nasilje nad stvarnošću je potpuno drugo pitanje. Drugi model je višepartijski sistem, a treći je nešto što ja nazivam civilno društveni model. Htio bi da kažem da je višestrački sistem realna alternativa i da je bolji od onoga što danas imamo.

O nacionalnom pluralizmu.

U ovoj zemlji objektivno postojeći pluralizam se može sistemski izraziti samo kao teritorijalni pluralizam. Ne može se izraziti kao pluralizam određenih grupa ljudi, a nikako pojedinca. To je posebno neprihvatljivo u ovoj zemlji. Ako se podignite iznad Jugoslavije vi čete, obzirom na ono što se pojavljuje u javnosti vidjeti samo mišljenje teritorija. Od mjesnih zajednica do federacije. Tome pogoduje postojanje jednog vrlo finog mehanizma stvaranja iluzije o monolitnosti razmišljanja jedne teritorije, a to je takozvani filter partije. Partije ne kao Saveza komunista, nego kao društvenog odnosa. Nisu samo članovi SK zainteresirani za eliminaciju drugačijeg mišljenja nego su se mnogi navikli raditi na taj način. Mnogi su se šlepovali i šlepaju, se uz takav Savez komunista da bi u okviru postojećih uvjeta mogli postići ono što žele.

Tako smo došli do toga da ne samo što potoji jedno mišljenje nego se sva ostala mišljenja vrlo grube eliminiraju i to čak i kriminalizacijom, fizičkim eliminiranjem, itd. Itd. Imamo u našoj zemlji dosta primjera pa to nije ništa apstraktno, nego nešto vrlo konkretno.

Problem nastaje kada tako institucionalni strukturi posjeduju nacionalno heterogenu zemlju kao što je Jugoslavija. Zašto? Zato jer je takav teritorijalni pluralizam vrlo pogodno tlo da se teritorijalni interesi artikuliraju ili interpretiraju kao nacionalni interesi. Tu dolazimo do jedne činjenice koja samo povećava problematičnost sistema, a to je činjenica organiziranja, sve u jednom i jedinom osim naroda i narodnosti. Jedini legalni pluralizam u ovoj zemlji je nacionalni pluralizam i u ovoj zemlji je nacionalni pluralizam.

U sistemu zatvorene politike koja se vodi u uskim krugovima, čije se kadrovske promjene ne rješavaju javnim i neposrednim izborima nego u frakcijskim bojevinama i tvornim spletakama, ti možeš ostati na političkoj ako imaš drugačije mišljenje od oficijelnog, samo ako možeš, ako hoćeš i ako upotrijebiš argumentacije. Inače si odavno izbačen iz tog političkog prostora.

Sistem stimulira upotrebu argumenta nasilje i tako sâm, više nego se to nama čini, producira nacionalizme, nacionalistička ponašanja i nacionalne politike. U tom smislu nije slučajno što dvije prepoznatljive politike u Jugoslaviji dolaze iz sredina koje imaju dovoljno visok stupanj nacionalne homogenosti i što su one upotrijebile argumentacije. Bosna i Hercegovina to ne može. Drugi problem je što se u ovoj zemlji nacionalizam uvek izjednačava s šovinizmom. Izražavanje nacionalnih osjećaja nikad nije bila s duševljenjem prihvaćena činjenica. Koliko se tu strasti nataložilo, koliko je tu starih neporavnatih računa, to se sad dobro može vidjeti iako to nikо neće da prizna.

BRANKO GREGANOVIC

DANAS U JUGOSLAVIJI POSTOJE TRI KATEGORIJE LJUDI – ONI KOJI NEĆE PLURALIZAM, ONI KOJI NEZNAJU ŠTO SNJIM I ONI KOJI NE SMIJU OD STRAHA, POTPUNO OPRAVDANOG, DA O NJEMU PRIČAJU.

Samokritika može postojati samo kao nesposobnost kritike a nikako kao posipanje pepela i traženje našeg dijela odgovornosti jer taj se dio odgovornosti banalizira. Bokvalno, mi smo bili odgovorni kad jedan petogodišnji dječak ukrade čokoladu u lokalnoj trgovini. Možda nemate takva iskustva, ali mi smo bili krivi. Omladinska organizacija se pozivala na odgovornost kad bi neko razbio telefonsku govornicu.

Prošlost i budućnost.

Što je danas Omladinska organizacija odnosno što je juče bila. Omladinska organizacija u SFRJ je organizacija istočno evropskog socijalističkog tipa. Ona vrši funkciju partije na području omladinskog i studentskog organiziranja. Ona je monopolna omladinsko-studentska organizacija.

Odatle mora polaziti naša kritika tog dijela političkog sistema. Ako se mi ne možemo odreći tog monopolu onda ne možemo ni kritizirati SK jer nemamo tog kredita i prava. U tom smislu SSOJ je kao i cijeli sistem bio instrumentalizacija autoriteta, a ne konzistentni sistem za uravnotežavanje društvenih odnosa koji je sposoban za neke normalne kadrovske reprodukcije.

Ako pogledamo u budućnost i ako budemo imali tu sreću da živimo u uvjetima legalizacije političkog pluralizma i slobode na tom osnovu onda moramo znati da SSOJ kao što je ovaj današnji više neće postojati. Postojeće jedna organizacija, omladinska ili ne, koja će nositi taj naziv u novim uslovima političke konkurenčije između drugih omladinskih i studentskih organizacija i shodno tome će se morati ponosati.

SSO kakva je danas treba da izgubi sve da bi društvo dobilo. Isto je i sa SK, SSRN, SUBNOR itd. Oni moraju izgubiti sve da bi svu nešto dobili.

Toga se ne treba plašiti već treba omogućiti stvaranje unutrašnjih uslova za što produktivniji prelazak na takvu situaciju.

• Mi, ako želimo pluralizam, ako želimo konkurenčiju, jednokopravnost, toleranciju, zakonitost i ustavnost onda se danas moramo pluralistički ponašati. To je najveća garancija da to jednom u ovoj zemlji može da zaživi. Mi koji ovdje sjedimo, u tome se moramo ponašati asketski, ako to doista želimo. To znači, prakticirati pluralizam dok on ne postane sistemska obaveza, biti sistem dok on to sam nije sposoban da bude. Zato se najodgovorniji pojedinci ove organizacije moraju ponašati na taj način.

To su tri principa: pozitivni program, javnost rada i ne nasilni dijalog. Pozitivni program.

Pozitivni program u smislu odupiranja programu protiv nekog, a podržavanje programa za nešto. Konkretno traži se velika samodisciplina koja će se očitovati u tome da se niko od nas ne smije pojaviti ni na jednom sastanku nastupajući tamo kao kritiziraj materijal koji je dobio unaprijed. Svako mora imati svoj prijedlog pa makar to bio i neki vrlo mali prijedlog. Ne treba stvarati nove sisteme, ali bez prijedloga se ne odlazi na sastanak. To mora postati pravilo ove organizacije. Lako je čekati da neko drugi napravi materijal, a onda raspaliti po njemu i napraviti ga budalom, a sebe još većom.

Zakon iz 1946.

Postoji zakon o Potvrdi i promjeni zakona o društvenim, okupljanjima i drugim javnim društvima za koga oni sigurno znaju. Taj zakon u svom prvom članu kaže. »Za razvijanje političke, kulturne i društvene aktivnosti narodnih masa državljanima FNRJ garantovano je pravo udrživanja u politička, kulturna, naučna, stručna i druga društva«. – Odjel A togak zakona nosi naslov Političke stranke (društva) i počinje Političke stranke (društva) MOGU imati radna područja na teritoriju autonomnih pokrajina, narodnih republika i FNRJ. Odakle im onda taj kredit da zabranjuju čak i misliti o tome, a kamoli govoriti i zajednički tražiti rješenja o pitaju pluralizacije jugoslavenskog društvenog života.

O demokratskom centralizmu.

Za one koji nam danas govoru o federalizaciji kao uzroku naše krize nije čudo da nude demokratski centralizam kao spas,

demokratski centralizam koji je jednostavno metoda partitske poslušnosti i ništa više. Kako god ga mi interpretirali u praksi se to ne može drukčije izvesti. To što neko ima slobodu mišljenja, a kad sve dogovorimo mora raditi suprotno svome mišljenju, reproducira takve ljudi koji nemaju mišljenja i zato i jesmo tu gdje jesmo.

Javnost rada i nenasilni dijalog.

Moramo ići agresivno u javnost jer u sistemu koji funkcionira zatvoreno ne možemo doći do utjecaja. Nama treba javnost s obje njene dimenzije: kontrola rada i smanjenje zloupotrebe funkcije, a na drugoj strani mogućnost utjecaja na nju vlastitim idejama. Istina je da u javnosti ne možemo izaći ako nemaš šta da kažeš.

Moramo inzistirati na nenasilnom dijalogu. To znači da nam na bilo kom nivou i u bilo kom organu ne smije biti cilj da donešemo stav i zaključak po pojedinom pitanju, nego da održimo dijalog i atmosferu međusobnog poštovanja i povjerenja. Da bi obezbjedili političku stabilnost mi se moramo primaknuti političkom konsenzusu. Sistem neće propasti ako se neki zakon ne doneše danas nego za mjesec dana, ali će propasti ako taj zakon donese političku nestabilnost. Dijalog

treba održati i u vrlo teškim situacijama kada je teško nekom ne opaliti šamar, ali to je ono što ova situacija zahtijeva od nas. Prije svega od nas koji sjedimo u najodgovornijim organima ove organizacije. Nama prestaje pravo na privatnost u smislu prava na ljutnju. Ovdje nema ljutnji i emocija. Ima demagogije i treba da ima. Nje se ne treba libiti, ali ljutnje i strasti nikako. Stav je Konferencije SSOJ poslan općinskim konferencijama da se ide iz polovičnih u dvije trećinske većine. tj. što bliže konsenzusu. Kad bi se odlučivalo sa samoj jednom polovinom moglo bi nam se desiti da nam se politički organ raspadne na dva dijela.

O novoj političnosti.

Ova organizacija mora obezbjeđivati legitimitet i legalitet autonomnih građanskih inicijativa i projekta bez obzira da li se mi s tim institucijama slagali ili ne, i da li se oni žele artikulirati kroz nas ili mimo nas. Mi moramo garantirati tu slobodu svojim imenom, položajem i legitimitetom. Naravno u okviru ustavnosti i zakonitosti. To bi trebalo da bude programska obaveza, kodeks ponašanja i moral ove organizacije. U drugom dijelu organizacija mora stvoriti osnovne principe svog političkog programa u odnosu na politički sistem, a ne samo prema njemu. To zbog toga jer sistem više od 90% slučajeva ograničava i naš rad. Mi smo u mnogo čemu robovi ovog sistema.

Elementarne postavke tog sistema smo već iznijeli, a to su principi pluralizacije društva; slobodni i neposredni izbori, pravo na mandat, instituti odgovornosti i skupštinska vladavina. Vraćanje skupštine na vlast, to je srž cijeline ovog programa. U takvom sistemu ti ni u jednom trenutku ne možeš da kažeš da je Savez komunista kriv za nešto. Mi koji se specijaliziravamo bavimo ovim poslom moramo biti svjesni da za stanje u društvu može biti kriva samo skupština i njeni predstavnici, a ne SK ma koliko on to želio. Neki će reći da partija ima najveću snagu. Nema

Partija možda jeste najjači dječak u ulici, ali ima dve lijeve ruke.

On može pretući dječake u ulici, ali ne može ništa drugo uraditi. Zašto? Zato jer ustavno nije u toj ulazi. SK kao ni SSO nemaju pravo govoriti o sprovodenju politike zato jer se sprovode samo zakoni. Politika se prihvata ili ne prihvata i ako, se ne prihvata onda se moraju zamisliti političari, a ne oni koji je prihvataju.

Uporedujući to s uticima javnosti viđet ćete gdje smo. Otišli smo ne u čorsokak nego već nekoliko godina luhamo glamov o zid na kraju čorsokaka ne shvaćajući gdje smo. Juče sam čuo da ustavni sud neke republike u skladu s zaključcima te i te sjednice SK ide u tu i tu akciju. U toj paradigm rješenja nema. Može se sazvati 10. 20. i 30. sjednica, ali se postići ne može ništa. Može biti samo gore.

O Hrvatskoj.

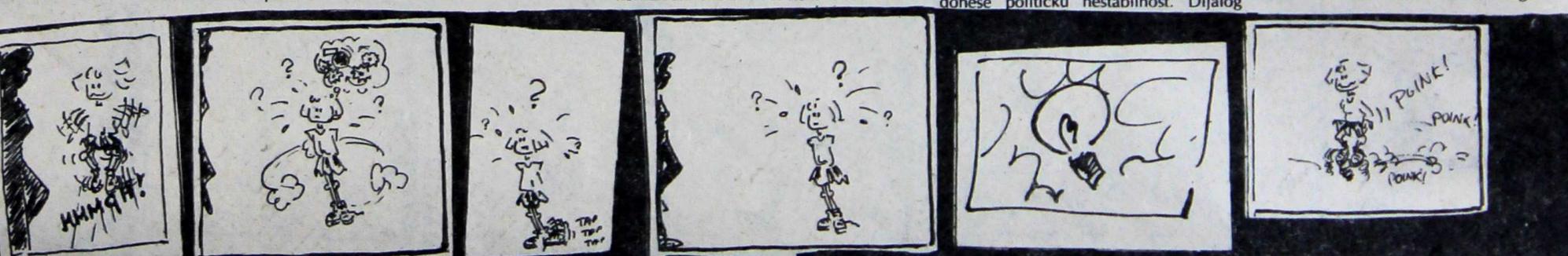
Mislim da je politika u Hrvatskoj napravila jedan veliki korak naprijed prema skupštinskoj vladavini, a to je činjenica da je savzana skupština Sabora da rasprijava političku situaciju i da njen predsjednik govoriti o potrebi političkog pluralizma. Ono što me zabrinjava je to što je naša organizacija korakiza. Mi ako nismo korak ispred onda nismo relevantni. Korakiza smo bili suviše dugi i to se pokazalo vrlo loše. Tu stvarno moramo biti samokritični. Korakiza se ne može biti realna politička snaga niti produktivno sudjelovati u iznalaženju rješenja.

O socijalizmu i cestama.

Graditi socijalizam znači graditi ceste i ništa drugo. A ne arbitrirati nad istinom koja nas je dovela tako daleko da više nismo sposobni graditi ceste a da se prije toga ne dogovorimo da je to socijalistička cesta.

O jedinstvenosti.

Jedinstvenost je moguća samo u uslovima političkog pluralizma. U uslovima monopolija nije moguća. Moguća je samo kao niz jedinstvenosti. Jedna jedinstvenost znači totalitarizam i ništa drugo.



PREDSJEDNIK SSO JUGOSLAVIJE

U BUDUĆNOSTI, AKO BUDEMO IMALI SREĆU DA ŽIVIMO U LEGALIZACIJI POLITIČKOG PLURALIZMA I SLOBODE NA TOM OSNOVU, SSO KAO ŠTO JE OVAJ DANAŠNJI NEĆE POSTOJATI.

PARTIJA MOŽDA JEST NAJJAČI DJEČAK U ULICI, ALI IMA DVije LIJEVE RUKE. ON MOŽE PRETUĆI DJEČAKE U ULICI, ALI NE MOŽE NIŠTA DRUGO URADITI. ZAŠTO? ZATO JER USTAVNO NIJE U TOJ ULOZI.

PET: U zemljama parlamentarne demokracije svaki pa i najmanji političar izlaže svoju političku i stručnu karijeru. Reci nam ti nešto o svojoj.

GREGANOVIĆ: Ja sam posredno ušao u politiku 1984. godine kada sam postao odgovorni urednik »Katedre«. Novembra 1985. postao sam predsjednik Univerzitetske konferencije. 1986. sam postao neprofesionalni član republičke Konferencije, a 1988. u februaru profesionalni član predsjedništva SSOJ, te ju na, 1988. predsjednik predsjedništva SSOJ. Prije 1984. bukvalno se nisam ni u kom obliku bavio politikom. Što se tiče školovanja, fali mi diplomski rad da bi završio ekonomski fakultet.

PET: Veliki dio, predavanja si posvetio političkom pluralizmu. Kojoj bi se ti partiji pridružio kad bi npr. živio u Italiji?

GREGANOVIĆ: Ne poznam dobro političku situaciju u Italiji, ali moguće da bi to bila KP Italije.

PET: Tvoja baza je nedavno organizala konferenciju Radikalne stranke na Bohinju. Kako to da te nije zanimalo da svratiš tamo pošto si u to vrijeme bio u Ljubljani?

GREGANOVIĆ: Nisam bio u takvoj situaciji.

PET: Što misliš o Botteriju, Mladini, Janši i ljubljanskom procesu?

GREGANOVIĆ: Mislim da u Mladini svoj posao obavljaju vrlo profesionalno što ne znači da ga ne mogu obavljati još profesionalnije. Što se tiče Janše, mislim da nijedan pojedinac ne može imati apriorno povjerenje u institucije ove zemlje. To se desilo i s vojnim sudom i sa sudskim sistemom u cijelini. Odraz toga je i ljubljanski proces i događanja oko njega. Nadam se da će na osnovu toga gorkog iskustva započeti jedna ozbiljnija rasprava o pravnom sistemu Jugoslavije i ulozi sudstva u odnosu između civilne i državne strukture kao i o položaju vojske unutar državne strukture.

PET: Da li ti bilo strah dok si pratio 20. sjednicu tj. da li te plasio nivo razgovora čelnih ljudi jedine partije ove zemlje?

GREGANOVIĆ: Nije me bilo strah jer praktično svaki dan radim s njima. Ono što čovjek osjeća u ovom trenutku je malodruštost i ogorčenje.

PET: Nači od 21. sjednice ne možemo očekivati ništa drugo?

GREGANOVIĆ: Ne.

PET: Zašto onda niko od političkih čelnika ove zemlje nema snage reći pop pop, a bobu bob?

GREGANOVIĆ: Na koga tu misliš?

PET: Na Miloševića, Trifunovića i ekipu.

GREGANOVIĆ: Ne znam zašto ljudi toliko brine taj Milošević i taj Trifunović. Oni samo rade svoj posao. Vrijeme je da i neko drugi počne da radi svoj posao onako kao što ga oni rade. Od programa zavisi ko će stati iza koga, tj. čiji će program biti zanimljiviji.

PET: Stvar je u tome što oni nemaju program, barem ne javni.

GREGANOVIĆ: A tko u Jugoslaviji ima program? Niko ga ne ima. U tome i jeste problem.

PET: Koliki je utjecaj razvijenosti jugoslavenskih republika na njihove stavove i koliki je utjecaj blizine Evrope?

GREGANOVIĆ: Razvijenost nema direktnog utjecaja. Ono što ima utjecaj je mogućnost neposredne komunikacije s razvijenim svijetom. Igrom slučaja veću mogućnost je imala Slovenija. To nikad u ovoj zemlji nije sistemski bilo stimulirano.

PET: Koliki je onda utjecaj naroda na stavove njegovih predstavnika?

GREGANOVIĆ: Narod formalno ima predstavnike u skupštini, ali nema mehanizme preko kojih bi mogao neposredno utjecati na to tko će ga tamo predstavljati činom glasanja. Toga nema.

PET: Često spominješ »treću poziciju«. Što to znači?

GREGANOVIĆ: Znači da se sve mjeri istim mjerilom, a ne da se svrstava u jednu, drugu ili treću ekipu u pogledu današnjih aktualnih dnevnopolitičkih pitanja. Treba stati u poziciju novog sistema, novog modela, novih odnosa, a ne osavremenjivati staru paradigmu. Znači da ne treba igrati što bolje unutar starih pravila igre nego današnju situaciju ocjenjivati s pozicije novih pravila igre a to su slobodni izbori, pravo na mandat, statuti odgovornosti i skupštinska vladavina.

Po tim kriterijima treba mjeriti današnju situaciju i moram da ti kažem da ni jedan od onih koji su sada na političkoj sceni ne bi dobro prošao. Oni koji su sada na sceni, a ne nude ove kriterije ne mogu me ubijediti da nisu nau-mili ostati na vlasti i slijedećih 40 godina. Pošto se ja ne plašim slobodnih izbora ne znam zašto ih se oni plaše.

PET: Da li i u neposrednom kontaktu s njima zastupaš te stavove?

GREGANOVIĆ: Zar si ikada u to sumnjaš?

PET: Do danas jesam.

GREGANOVIĆ: Pa evo sad imaoš realniju osnovu za razmišljanje. Treba reći da su privatni kontakti jedno, a profesionalni drugo. Problem ovog posla je što ti u sve najintimnije i najprivatnije sfere počinje ulaziti profesija i obično čovjek koji radi taj posao ne želi mnogo da se sastaje s tim ljudima po kuloarima.

PET: Koga danas predstavlja omladinska organizacija ovakva kakva jest?

GREGANOVIĆ: Ona po svojoj institucionalizaciji i položaju u sistemu igra ulogu predstavljanja autoriteta. Problem je što više autoriteta nema pa ona predstavlja samu sebe.

PET: Član omladinske organizacije se postaje s 14 godina. Da li dijete s 14 godina može imati neko političko mišljenje?

GREGANOVIĆ: Ne bi ga trebalo imati.

PET: Meni na faksu uvjetuju upis semestra plaćanjem članarine za SSO, iako sam im rekao da ne želim biti član te organizacije?

GREGANOVIĆ: Nikad se nisam slagao s tim. To je nastupanje s pozicije partije na vlasti. Zato ja kad govorim o partiji govorim o društvenom odnosu a ne o SK. Elemenata partijskog ponašanja ima i u porodici i u školi i u SSO. Ovaj primjer je sasvim tipičan,

PET: Da li ti plačaš članarinu?

GREGANOVIĆ: Ne. Nikad je nisam ni plaćao.

PET: Zašto SSOJ ne poseže za nekim propagandnim akcijama u angažiranju omladine?

GREGANOVIĆ: Tu si ti neinformiran. Imam mnogo problema s novinarima koji ne poznaju organizaciju s čijim predsjednikom želete razgovarati.

PET: Ja u Puli nisam primjetio neku akciju koja bi me ponukala da postanem član te organizacije.

GREGANOVIĆ: Čuj pa ti poznaješ Mladinu, poznaješ radikale, to je propaganda.

PET: Dobro to je u Sloveniji. Kako je situacija općenito gledano?

GREGANOVIĆ: Općenito se ne može govoriti jer je ta organizacija jako heterogena. Njeni su dijelovi jako različiti, a to što se obično ne pribjegava propagandi je zato što se nema šta propagirati.

PET: Na to sam i mislio. Reci mi da li većina članova predsjedništva konferencije SSOJ razmišlja na ovaj način?

GREGANOVIĆ: Na ovaj način razmišlja vrlo malena manjina. To ukazuje na to kakvo je realno stanje, a ne na to da li je moje mišljenje dobro ili njihovo loše. Ne treba mijesati različitost mišljenja s vrijednosnim ocjenama. Neko mora da započne. Tako je bilo i tako će biti. To je tautologija. Nešto se novo mora dogoditi unutar starog.

PET: Što misliš o današnjem angažmanu crnogorske omladine?

GREGANOVIĆ: Možda čudno zvući ali ja vrlo malo znam o tome što se tamo događa. Nedavno smo imali neku emisiju i pozvali smo i Ljubišu Stankovića. Nije došao. Ocjjenio je da nije u mogućnosti da dođe. Tu bi se



mogao upotrijebiti onaj tvoj pri-govor. Oni vrlo malo brinu za propagandu onog što rade i mi-slim da tu prave grešku. Znam samo da ima indicija ozbiljnih prijedloga u obliku slobodne demokratije, pluralističkog društva, itd. ali se bojim da oni na tim prijedlozima neće moći us-trajati ako s tim ne idu dovoljno jako u javnost jer će jednostavno druge strane biti jače. Mogu da kažem da su se oni dosta dobro snašli u toj situaciji.

PET: Koliki je utjecaj na njihov rad imala politika koja dolazi iz Srbije?

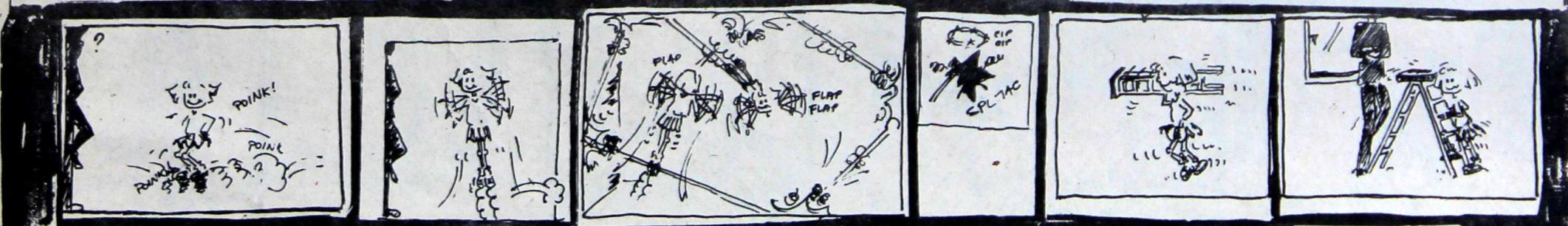
GREGANOVIĆ: Kultura javnog dijaloga je na istoj razini kao i kultura političkog dijaloga. Jedni kažu da je to revolucija, a drugi da je populizam. Na toj razini se ne može ozbiljno razgovarati o bilo kojoj društvenoj si-tuaciji, a kamoli o toj. Trebalo bi preći na konkretne analize, pod-ržati ono što misliš da je dobro, a analitički odbaciti ono što misliš da je loše. Ne treba stvari pau-šalno ocjenjivati. To je svađa, to nije dijalog i to fali i jednoj i

drugoj strani. Na taj nacin se ti procesi ne mogu razumjeti niti se njihova energija može produk-tivno usmjeriti. Samo se stvara negativna politizacija. Ne samo tamo već i u drugim dijelovima zemlje. To je kratkovidnost. Zato treba treća pozicija. Zato treba stati iznad te igre. Čim zahtijevaš ostavku općinskog komiteta ti us-postavljaš partiju na vlast. U tom političkom djelovanju tebe ne smije brinuti partija. Ti moras ići na skupštinu. Skupština mora biti kriva. Ti ne smiješ ni da spomenes partiju.

PET: Za kraj. Da li situaciju u SSO zorno prikazuje primjer kada je predsjednik pulske Općinske konfere-cije Jurković zamolio prisutne u sali da ne puše, a onda vidjeviš da pušiš i ti dodao da se to ne odnosi i na tebe?

GREGANOVIĆ: Smijeh. – Nije to baš najspretnije izveo. Branko je naravno ugasio cigaretu.

DRAŽEN MAJIC



INTERVIEW: MILAN JURKOVIĆ

PET
S
T
R
A
N
I
C
6.

PREDSTAVNIK OK
SGOHR PULSKOG
OMLADINSKOG
PREDSTVODNIKA



RAZGOVARAO:
DRAŽEN MAJIC

Milan Jurković je na čelo puljske omladinske organizacije došao u studenom prošle godine. Omladinski rad je započeo u srednjoj školi koju je završio u Zagrebu. 1979. godine primljen je u SK 1985. Diplomirao je politologiju na Političkim naukama u Zagrebu. Za samo dva dana dobio je posao u Obrazovnom centru škole unutrašnjih poslova. Tu je godinu dana radio kao odgajatelj, da bi 1986. bio upućen na tečaj za milicionare (Valbandon) sa zadatkom da uz nastavu marksizma socijalističkog samoupravljanja pokrene i vodi rad aktivna Saveza komunista i Saveza socijalističke omladine. Mislim da je to tamo dobro radilo, kao što mislim da i sada dobro radi. Kao takav sam zapažen od strane ljudi s kojima sam bio u kontaktu iz Predsjedništva općinske konferencije i kooptiran u Konferenciju SSO Pula 1988., u aprilu i u predsjedništvo. Na izborima u jedanaestom mjesecu sam izabran za predsjednika predsjedništva.

PET: Na osnovu kojeg programa su te izabrali i šta si od toga sproveo u djelu?

JURKOVIĆ: Mi, barem ja, nismo izabrani na osnovu programa jer se to nije tražilo. Kada smo ja i Sladić (sekretar) došli na ove funkcije mi smo napravili jedan program i po tom programu se radi.

PET: Reci nam neke osnovne smjernice toga programa.

JURKOVIĆ: Pošto Omladinska organizacija, ili omladina ne funkcioniра i ne radi i nema joj nigdje osim eventualno u Sloveniji, taj program je raden unaprijed prema nekakvim našim saznanjima šta se to može, a šta se ne može ostvariti. U smislu, možda da nekakve polazne osnove ili nekakav stup svega, čine se naake akcije koje su već godinama ovdje išle, kao što je akcija Učka, Smotra stvaralaštva u Pazinu, proslava mjeseca mladosti, seminar rukovodstva i niz drugih akcija za koje već postoji jedan uhodan sistem i postoje što je jako bitno, namjenski riješena sredstva iz budžeta općine. Neke druge akcije koje su stavljenе, vjerojatno su u nekakvom drugom planu i mogu se realizirati samo onda kad za to bude finansijskih sredstava, prostora za to i ako bude dobre volje određenih ljudi.

PET: Znači vi ste, i pored toga što se takav program pokazao neuspješnim, ponovo preuzeli sve njegove glavne smjernice. To onda nije novi program?

JURKOVIĆ: Imo nekih novih stvari ali one su u sjeni toga. To ne znači da nema posla. Oko Učke ima puno posla. Oko svega toga ima puno posla. Treba raditi. U svemu tome može se dati nekakav novi tok. Ja nisam ranije programe gledao niti mislim da oni ovdje postoje. Govorim napamet. Mi smo pisali program prema onome što smo znali ranije kao članovi Predsjedništva i nešto konsultacije s ljudima koji su bili ovdje prije nas. Recimo u programu vjerovatno stoji i trebalо bi da se naša organizacija bavi problemom upravljanja vašeg omladinskog lista. Recimo, za taj list, za sada nisu riješene mnoge stvari.

PET: Može li nam reći neku od tih novih akcija, bez obzira što su u sjeni i što su njih nema para?

JURKOVIĆ: Po mislim akcija. Organizacija nekih kulturnih večeri i takve stvari koje su možda postojale i ranije, ali nisu možda postojale na takav način. Recimo

tribine. Po mome mišljenju ono što se može napraviti, što ne iziskuje velika finansijska sredstva, mada ih iziskuje, i što se može napraviti u smislu ovaj forumskog rada koji postoji jer je takav sistem. Znači postoje nas dva profesionalca i nekakvo predsjedništvo koje se vidi svakih petnaest dana, koji su zaposleni u udruženom radu, objektivno ne mogu ili iz nekakvih drugih razloga ne rade onako kako bi trebalo raditi. To je problem organizacije. Ti možeš govoriti da imas dvadeset hiljada omladinaca u Puli, a u biti ih nemaš toliko.

PET: Nego koliko?

JURKOVIĆ: Nego ih ima možda, ne znam pedeset koji nešto rade.

PET: Šta omladinska organizacija čini da pokrene tih dvadeset hiljada ljudi da nešto rade i zašto se ne ukine predsjedništvo koje nije adekvatno i koje ne radi?

JURKOVIĆ: ne ukida se zato što je postojeći sistem takav. Trebao bi prijevremeni kongres da neke stvari promijeni. Kompletno i radikalno. Ovakva kako je sad postavljeno sistemski ne funkcionira. Ne samo naša DPO nego i partija.

PET: Partija ne radi kako treba. Šta vi činite da bi te stvari promijenili?

JURKOVIĆ: Što ti činiš?

PET: Pa ja pravim ovaj intervju i mislim da ona tu svrhу.

PET: Svi znamo da politički sistem i DPO ne funkcioniraju. Da li će se one promijeniti tako što će ih kongres mijenjati ili će neke stvari krenuti iz baze? Što je moguće da krene iz puljske baze?

JURKOVIĆ: Sigurno da neke stvari trebaju krenuti iz baze i ono što ja mogu sa svoje strane učiniti je da nam neke prijedloge kako ja vidim kako bi ta organizacija mogla bolje funkcionirati. Ovakva kakva je sad ne može funkcionirati. Ti možeš napisat kakav god hoćeš program i najambicioziju, 'ali on se ostvariti ne može zato što Omladinska organizacija takva kakva je bolje da je nema.'

PET: Reci nam onda te neke tvoje prijedloge.

JURKOVIĆ: Ne bi ja sad o tome govorio i mislim da objavljuvanje u Petici ne bi puno pomoglo. Postoji jedna komisija i jedan tim koji će raditi i objedinjavati sve prijedloge koji su došli iz općinskih konferencija vezane za promjene SSOH i ja u tom pravcu mogu dati određene prijedloge. Mi ćemo na tome raditi i naša će konferencija vjerovatno jednoga čovjeka delegirati u taj stručni tim i to je veliki posao. To se ne može u jednom intervjuu reći.

PET: Koliko sam ja razumio, neke osnove za te prijedloge moraju doći odnozno pa da onda konferencija da svoje prijedloge?

JURKOVIĆ: Ne to treba potaknuti iz baze. Ja možda čak i sumnjam da će i kongres išta riješiti.

PET: Gdje onda vidiš rješenje?

JURKOVIĆ: Vidim rješenje u tome da mladi ljudi počnu realno gledati na stvari jer se vjerovatno mnogi boje reći ovo što sam ja sada rekao. Treba realno gledati na stvari, dati prijedloge i onda se može mijenjati.

PET: Šta se boje reći mladi ljudi?

JURKOVIĆ: Možda se boje reći da ta organizacija upore ne postoji. Još od 83' se javno priča da ta organizacija kao takva ne valja.

PET: Mislim da se ljudi ne boje govoriti o tome. U zadnjem broju »Poleta« je veliki naslov. Kada bi SSOH i postojao trebalo bi ga ukinuti. – Dakle, nije novost da omladinska organizacija ne valja. Pitajte je šta činiti?

Novost je u smislu ako vi imate sve te izvore ako ljudi se mijenjaju na tim rukovodstvima ako postoje nekakva predsjedništva ako se nekome maskira oči s nekakvom radom itd, onda je to novost.

PET: To je valjda postojeće stanje a ne novost?

JURKOVIĆ: Ako je to 83' rečeno, a danas je 89. znači 6 godina tra la la la.

PET: Pa to te i pitamo zašto je to tako? Zašto niko ne nudi rješenja?

JURKOVIĆ: Znači da ljudi nemaju interesa da se nešto mijenja.

PET: Ako znamo da u Sloveniji omladinska organizacija djeluje, zašto i SSOJ u globalu ne krene njihovim stopama?

JURKOVIĆ: Tamo su drugi uvjeti.

PET: Koji uvjeti?

JURKOVIĆ: Slovenija je Slovenija, Hrvatska je Hrvatska, a Kosovo je Kosovo. »Mladina« može imati Slovenija. Hrvatska to ne može. Čak i da svi oni ljudi predu iz Slovenije u Hrvatsku to više ne bi bila »Mladina«. To bi bilo nešto drugo.

PET: Znači u Puli ne postoje uvjeti za djelovanje jednog takvog lista kao što je »Mladina«?

JURKOVIĆ: Ne.

PET: Zbog čega?

JURKOVIĆ: Zato što su drugačiji uvjeti.

PET: Koji uvjeti?

JURKOVIĆ: Svi. Smješno je da ja to obrazlazem. Predsjednik sindikata u Ljubljani i predsjednik sindikata u Puli su sasvim različite osobe. Kazalište pulsko i kazalište ljubljansko su drugačija. Sve je to drugačije, razumiješ. Oni imaju riječku, mi nemamo riječku. Oni imaju mostove, mi nemamo mostove. Masa stvari je različita. Ljubljana je Ljubljana a Pula je Pula. Mi imamo Arenu a oni je nemaju.

PET: Koji su uzroci tome?

JURKOVIĆ: Historijski. Samo historijski i ništa drugo. To je historijsko nasljeđe. Historijski su uvjeti ti koji su odredili da Slovenija bude razvijena, da Hrvatska bude nešto manje, a Kosovo tamno gdje je. U to historijsko nasljeđe spada i ovo što su ljudi radili od 45-te do danas. Ovo što je slovenska omladina razgovarala s radikalima to se nije moglo desiti u Srbiji.

PET: Niti u Hrvatskoj?

JURKOVIĆ: Pa niti u Hrvatskoj. Radikalna stranka je tražila da održi kongres u Hrvatskoj i to je odbijeno ne od strane Hrvatske nego od strane predsjedništva i SIV-a i to je normalno bilo da će biti odbijeno. Sto se mene tiče ta odluka je pravilna.

PET: Zbog čega?

JURKOVIĆ: Zbog toga što bi tako nešto predstavljalo mijenjanje u unutrašnje stvari jedne druge države, a to se ne može dozvoliti. Kako im nije palo napamet da održi kongres u Austriji, Njemačkoj ili u Parizu. To im ne bi palo napamet. Mislim da to sve ima svoju političku pozadinu.

PET: Kakav utjecaj ima obrazovna struktura pulskog predsjedništva na njevo djelovanje?

JURKOVIĆ: Obzirom da sam rekao da je rad forumski i da sistemski neke stvari nisu riješene onda da predsjedništvo, onako kako je ne funkcionira i ne može funkcionirati bez obzira na njihovu kadrovsu sposobljenost. Inače u Predsjedništvu imaju različitih profila po obrazovanju. Pretežno se radi o srednjoj stručnoj spremi.

PET: Kakav je odnos SSO Pula s ostalim DPO-i i kakav bi utjecaj trebala imati Omladinska organizacija u političkom sistemu?

JURKOVIĆ: Naš odnos sa svim DPO je dobar i ja kao predsjednik omladine imam zadatak da predstavljam omladinu prema van, a između ostalog to prema van, odnosni se i na uspostavljanje kontakata i sa ostalim DPO-i i mislim da su ti kontakti dobri. Omladina bi trebala imati isti utjecaj, ako ne i veći kao i sve ostale DPO. Pošto je u krizi ona velikog utjecaja nema.

PET: Moglo bi se dakle zaključiti da je na repu svih društvenih zbiljanja?

JURKOVIĆ: Jeste, ali su isto tako i druge DPO.

PET: U posljednje dvije godine u više sredina u Sloveniji i Hrvatskoj je primjereni veći broj omladinskih inicijativa. Zašto to nije slučaj i s Pulom? Zašto se u rukovodstvu pulske omladine konačno ne počne razmišljati i na neki noviji, alternativniji način?

JURKOVIĆ: Vjerovatno zato što se ljudi u tim dijelovima naše zemlje i u ovom dijelu razlikuju.

PET: Znaci po tebi je osnovni uzrok nerada pulske omladine mentalitet ovđenih ljudi?

JURKOVIĆ: Ne mentalitet nego omladina. Omladina je vjerovatno drugačija. Ljudi koji bi trebali raditi su drugačiji.

PET: Što je onda uzrok tome da nikad nije uspostavljen kontakt s bazom?

JURKOVIĆ: Tu bi trebala detaljnija analiza. Ne bi to moglo sad na brzinu odgovoriti.

PET: Ja sam došao da radim intervju. Ti tražiš da to bude na brzinu. Nema smisla tako razgovarat.

JURKOVIĆ: Ja ču odgovoriti djelomično, jer bi taj intervju trajao sedam dana.

PET: Pa ako treba...



JURKOVIĆ: Jedan razlog je u tome što ta baza je recimo tolika, a tolika je zbog toga što sistem omogućava da bude tolika, a po mom mišljenju ne bi trebala da bude tolika. Odnosi rukovodstva i baze bi trebali da funkcioniraju na drugom principu.

PET: Da li sadašnje predsjedništvo čini korak ka tom drugom principu?

JURKOVIĆ: Ne.

PET: Znači ne vidi u postojećem sistemu mogućnost za drugačije djelovanje?

JURKOVIĆ: Ne.

PET: Šta znači propaganda u današnjem političkom sistemu i kako rukovodstvo pulsko omladine propagira svoje ideje?

JURKOVIĆ: Meni se čini, da ja tamo gdje se pojavljujem kao predsjednik omladine dobro prezentiram sve ideje i sva razmišljanja naše Omladinske organizacije. O tome bi mogli drugi govoriti?

PET: To je samo jedan dio propagande. Recimo neka osobna propaganda. Sta sa ostalim?

JURKOVIĆ: To treba njih pitati.

PET: Koga?

JURKOVIĆ: Omladinu.

PET: Valjda je rukovodstvo zaduženo za propagandu? Najbolja propaganda rukovodstva slovenske omladine je »Mladina«. Preko nje oni imaju ogroman utjecaj na slovensko javno mјenje. Zašto takvo nešto nije moguće u Puli?

JURKOVIĆ: Zato što nema ljudi. Petica takva kakva je, po mom mišljenju, nije dobar list.

Nije dobar vjerovatno zato što ljudi koji u njemu rade ne uspijevaju ga učiniti boljim. Ja sam isto jedan od tih koji vjerovatno ne mogu biti stručnjak za sve. Stručnjak za ovaj dio kojim se bavi Petica nisam i u tom smislu ne mogu doprinjeti. Mogu doprinjeti u smislu i u tom smislu i doprinosim prezentacije Petice u životu Pule, oko finansijskih sredstava itd., ali ne želim se baviti recimo novinarstvom.

PET: Koje su inicijative omladine u ekološkom pogledu?

JURKOVIĆ: Oko ekologije mogu reći da je jedan tjedan u aprilu ekološki tjedan i moje lično razmišljanje je da bi trebalo u Puli barem tad krenuti sa jednom akcijom koja bi se u neko dogledno vrijeme mogla ostvariti, a to je recimo da se izbace plastične vrećice iz upotrebe u trgovinama, odnosno općenito u Puli i da se uvedu papirnate vrećice. To bi bila jedna konkretna akcija ako bi se to uspjelo, a druge akcije se isto tako mogu... Može se govoriti o najvećim zagadivačima, može se tražiti da one stave filtere, može se dovesti televizija, može se to snimati, mogu se čistiti ulice, mogu se saditi borovi, mogu se raditi raznorazne stvari, ali mislim da treba napraviti jednu, dvije akcije Konkrete iako se to uspije to već velika stvar.

PET: Znači, može se ali već dio toga neće biti napravljen?

JURKOVIĆ: Mi čemo na tome raditi.

PET: Ta inicijativa je koliko ja znam došla iz Rijeke?

JURKOVIĆ: Ne to je moja inicijativa. Ja nisam čuo da je to u Rijeci.

PET: Mislim na ovo u četvrtom mjesecu?

JURKOVIĆ: (Ubacuje se sekretar.) To je inicijativa iz jedne škole. (Predsjednik.) Aha, da znam.

PET: Znači da nije bilo te inicijative onda bi se sve svelo na kese?

JURKOVIĆ: Ne, onda bi vjerovatno inicijativa došla i ovdje oko toga.

PET: Da li omladinska organizacija ima neki stav u vezi tvornice cementa?

JURKOVIĆ: Koliko ja znam ne.

PET: Da li predsjedništvo ima stav u vezi rekonstrukcije amfiteatra?

JURKOVIĆ: Ne.

PET: Znači u vezi toga nema nikakvog interesa?

JURKOVIĆ: Predsjedništvo ne, ali ja lično u nekim stvarima u tome radim s rukovodstvom općine.

PET: Da li bi nam mogao nešto reći o tome?

JURKOVIĆ: Ne.

ŠET: Ne!

JURKOVIĆ: Ne.

PET: Ovaj intervju je jedna vrsta propagande omladinske organizacije ali idemo dalje. Kakav je smisao i perspektiva radnih akcija i šta misliš o razmišljanjima koja se mogu čuti u Puli da na te akcije odlaze uglavnom radnici koji za to vrijeme dobivaju plaću na radnom mjestu, a mladih je sve manje i manje?

JURKOVIĆ: To što drugi misle me ne zanima, a ja mogu dati svoje mišljenje. Radne akcije kakve su dosad bile ne valjaju i mislim da se čine neki koraci u pravcu promjena i jedan pozitivan pomak, što ne znači da je sve time riješeno. Ja ne bi sad o tome govorio, ali može se govoriti. To će biti prezentirano omladini preko ove brigade koju sad mislimo poslat i oko toga će bit govor.

PET: Ideja o pokretanju Petice javila se prije četiri godine. Te četiri godine nije se uspijelo sklopiti SAS o financiranju. Pošto taj list leži na entuzijazu malog broja ljudi, sredstava ima za još dva broja, koje je tvoje trenutno mišljenje o svemu tome?

JURKOVIĆ: Mislim da je jedino Mladen (Kocijančić) radio na tome sporazumu i raspolaženje kod ljudi koji bi ga trebalo potpisati, znači kod nekih ljudi, je takvo da ga vjerovatno ne bi potpisali. Od SIZ-a osnovnog obrazovanja je došlo pismeni dopis da ga oni neće potpisati. Mislim da se oko, toga ne bi trebalo opterećivati i uzbudjavati jer će se neko rješenje naći. Medutim da je rješenje vjerovatno teško, teško je i vjerovatno ljudi koji su zainteresirani, a to ste vi iz Petice...

PET: Nismo samo mi zainteresirani. Trebalо bi biti i predsjedništvo i cijela Omladinska organizacija.

JURKOVIĆ: Mi jesmo zainteresirani.

PET: Šta se u zadnjih četiri mjeseca učinilo na tome?

JURKOVIĆ: Učinjeno je mnogo toga. Prema tome bilo bi dobro da vi ukoliko za dva mjeseca ne budete imali love postavite takva pitanja.

Ja činim sve što je u mojoj moći, medutim ja ne mogu čuda napraviti u smislu da odredeni ljudi...

PET: Koji ljudi?

JURKOVIĆ: Pa ti koji ne žele potpisati sporazum.

PET: Koji su to?

JURKOVIĆ: Pa reko sam već. SIZ za osnovno obrazovanje, a čini mi se da takvo raspolaženje postoji i kod Omladinske zadruge – i nekih drugih subjekata. Nema tu neke velike filozofije. Ako bude para Petica će ići, ako ne bude onda neće. Ne mogu ja tu neka čuda napraviti. To zavisi od rukovodilaca tih koji trebaju potpisati taj sporazum. O tome tko je određivao potpisnike SAS-a ja nisam odlučivao nego moji prethodnici. To treba njih pitati. Ja ču učiniti sve što je u mojoj moći i ne treba oko toga suviše dramatizirati. Nemoj mislit da ja sad nekog branim od tih subjekata jer ja ne mogu ništa ni dobiti ni izgubiti.

PET: Ako smo prije zaključili da je Mladina jedan od osnovnih razloga uspeha slovenske omladinske organizacije kako onda da je predsjedništvo u Puli nezainteresirano da u četiri godine riješi taj problem.

JURKOVIĆ: Nisu sad još svi kontakti uspostavljeni i nije još sve pravno definirano i riješeno. Medutim, zbog objektivnih razloga, koje ja sad ovdje ne bi navodio, ako slučajno ne dođe do onog da čega treba doći onda nema nikakve prepreke da se zna tko je bio protiv toga da Pula ima jedan takav list. Da je meni neko rekao prije četiri mjeseca da radim samo na tome onda bi ja to stiglo. Obziron da ja moram ovdje primat novinare da moram primat tajnike nekakvih mješovitih zajednica, da moram primati neke ljude koji su zaduženi ispred SK za rad s mladima i da ja u gubitim vrijeme, da gubim vrijeme po sastancima. Osamdeset posto toga što ja radim nema nikakvog smisla.

PET: Zašto onda to ne odbaciš?

JURKOVIĆ: Zato što ne mogu jer je sistemski tako. Ja poneljekom moram bit na koordinaciji. Juče sam bio na sastanku od 11 do 14.45. Ja sam na tom sastanku morao biti jer je to naredjenje, odnosno naredjenje, tako je riješeno da ja tamo moram bit. Evo 29. 2. sam pozvan na sastanak Komisije za rad komunista s mladima. Mislim da je to bez veze i da tu komisiju treba ukinuti. To napiši.

PET: Znači ti vremenski nisi u mogućnosti da se bavиш tim stvarima?

JURKOVIĆ: Pa normalno. To ti i tumačim cijelo vrijeme. Organizacija je u krizi. Ti trebaš znati zbog čega je u krizi, ali ne znaš jer nisi bio ovdje gdje sam ja sad. Rad se svodi na nas dvojicu profesionalaca. Sistemski nije omogućeno da se ostali angažiraju koliko bi to trebalo. Na istjerivanje te love može raditi samo profesionalac. Taj profesionalac je toliko zaokupljen da se ne može samo time baviti. Kad bi ja mogao deset, petnaest dana raditi samo to, a nikog drugo ne primat onda bi to prije bilo gotovo. Nikom više nije stalo da Petica ide nego sekretaru i meni zato što bi nas to najviše pogodilo ako bi došlo do ukidanja Petice.



ŠTO LABINIMA
A PULA NEKA?

OMLADINSKI DOM

Ono što se prvog ožujka desilo u Labinu, mnogi mladi, a i oni malo stariji Labinjani, pokušali su svrstati u rubriku »vjerovali ili ne«. Naime, tog se dana u večernjim satima, kako to i priliči, svečano otvori, nakon gotovo dugih šest godina akcije, Omladinski dom »2. mart«. Omladinski dom, koji će vjerujem privući sve kreativne i rade i afirmacije željne Labinjane. A, evo sad i malo kronoloških podataka vezanih za stvaranje ovog prvog pravog okupljališta mladih i svih onih koji se tako osjećaju (to je doduše stereotipan naziv ali eto iskoristimo ga i mi).

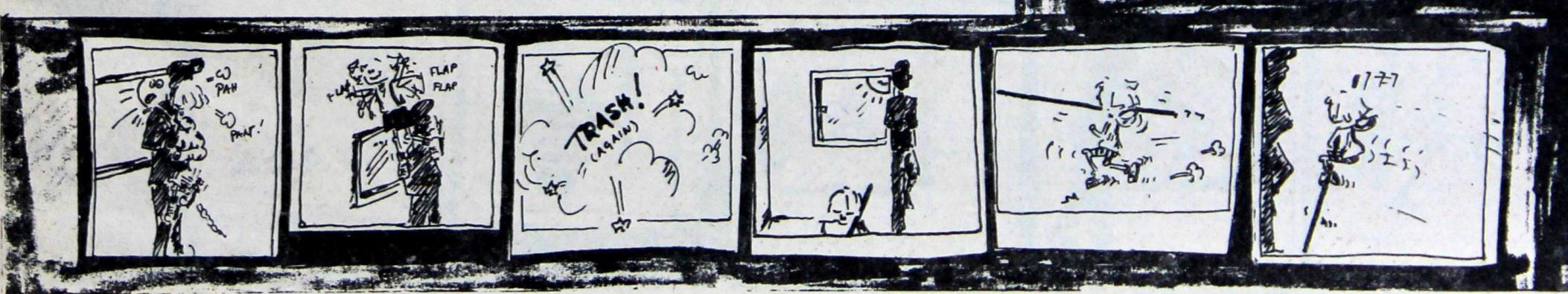
Ovaj je Dom s radom započeo još daleke 1965. godine (kad se dobar dio vas još nije ni rodio). No, već 1973. godine Omladinski dom, odnosno tada zvan »Klub mlađih«, zbog finansijskog kraha i neispunjavanja svoje društvene uloge, prestao je s radom. Do 1983. godine labinski će omladina u Domu životariti, a onda će malo zastati i reći »E, ne može više ovako«. Te je godine labinski omladinsko rukovodstvo odlučilo krenuti s mrtve točke. Omladinska zadruga »Labin« dala je izraditi projektu dokumentaciju za adaptaciju i rekonstrukciju prostora, a istovremeno se »stvaraju« dokumenti koji moraju pratiti njegov rad. To su: Pravilnik o radu, Prijedlog organizacije i način djelovanja, Program i konceptacija rada, Statut omladinskog kluba, kućni red... Krajem 1986. godine omladina s tri stare milijarde ulazi u akciju – počinju građevinski radovi. Vrijeme prolazi, dom se adaptira, preživljava »muke po financiranju«, ali i sve više poprima svoje pravo oblike. I tako je malo po malo, Dom ipak stigao i do 1. ožujka, dana otvaranja, iako se o datumu službenog otvaranja govorilo iz godine u godinu. No, finansijska sredstva, tj. njihov nedostatak, uvjetovali su i datum, pa i godinu otvaranja Omladinskog doma. A što će se sve u Domu dešavati?

Ugoštiteljstvo (a bez dobre ugostiteljske usluge i pijače nema ni Doma? pa ni omladinskog) preuzeala je HRO »Rabac«. A tu će se organizirati političke, kulturne, društvene i druge tribine, nastupi amaterskih dramskih umjetnika i grupe, vokalnih i instrumentalnih grupa, likovnih stvaralaca, umjetnika fotografije i ostalih kulturnih stvaralaca, gostovanja svih estradnih umjetnika i skupina, kao i afirmiranih kulturnih i drugih stvaralaca, muzičke slušaonicice, plesne večeri i disco programi, izložbe, takmičenja, proslave i obilježavanja značajnih dataka. U sklopu kluba vjerojatno i pojedini tečajevi ovisno o interesu.

U Domu će biti zaposlen profesionalac, voditelj programa koji će za svoj rad biti odgovoran Upravnom odboru, Društvenom savjetu Doma i OK SSOH Labin. Upravi će odbor predlagati programsku orientaciju i program rada, a Društveni savjet Doma je tu u cilju izrade programa i praćenja realizacije osnovne djelatnosti doma.

I sve je to lijepo i krasno. Posebno ovako na papiru. Ali..., za pravi rad potrebni su mladi i kao publiku i kao neposredni proizvođači (da rabimo i tu riječ). Ako Labinjani budu zainteresirani Dom će raditi u protivnom bolje da o tome ni ne razmišljamo. A, na kraju valjalo bi spomenuti i sve one koji su pripomogli izgradnji Omladinskog doma »2. mart«, a to su mnogobrojne radne, društvene i druge organizacije Labinštine, gradani Mjesne zajednice Donji Labin koji su sredstva izdvajali iz mjesnog samodoprinosa. Omladinska zadruga, Lutrija SR Hrvatske mnogi, mnogi drugi. Iako svih njih mladi Labinštine ne žele iznevjeriti, morat će se potruditi da Dom zaista radi i ispunjava svoju osnovnu funkciju. Da se ne desi, kao godinama unazad da su ga mladi otvarali, pa ponovno zatvarali. Toliko iz Labina. Ali, ja vjerujem da će mladi Labinjani i Omladinski dom prihvati i svaku dobru sugestiju, prijedlog i iz drugih sredina. Pa, ako smatrate da im možete pomoći, slobodno to učinite, sigurno nećeće biti odbijeni. Jer ovaj bi Omladinski dom (a u Istri radi još samo Omladinski dom u Poreču) mogao postati Dom i okupljalište svih mladih, i nas u Labinu, ali i vas u Puli, Pazinu... Provjerite i dobro došli.

Silvana Fable



MALO Y LERO I ČAKAZALIŠTE LJUBAVI

»Svi bismo morali biti mnogo oduševljeniji radom u teatru. Uvijek se gleda na svoju karijeru, ali na nju se, zapravo ne može utjecati, mora se bezbrinjno prionuti na posao.«

Koliko optimizma, avangardizma i zanesenog radikalizma nosi u sebi ova Brechtova misao. Koliko svjetla, vjere i volje. Vjere u rad, ali i u umjetnost. Onu drugačiju umjetnost, dakako. Nazovite ovakvo gledanje eksperimentom, alternativom, avangardom, epskim ili, jednostavno brechtijanskim teatrom – svejedno. Ispisujuci ova rečenice Brecht kao da je znao da u gradu svetoga Vlaha i plemenitih gospodara stvara grupica kazališnih entuzijasta.

Naravno, Studentski teatar »Lero« iz Dubrovnika.

»Lero« već dvadeset godina stvara i živi teatar. Uvijek na rubu i margini (samo geografski, ali ne i po značaju) »Lero« se doima poput kakve smjerne ljestvice koja upravo zbog svoje nemametljivosti skreće pažnju na sebe. »Lero« zna da i srušna ima svoju težinu i poruku. Ponekad »Lero« šamaru glazbom i gestama umjesto teškim riječima. U »Leru« se, doduše, mašte zastavama, uzvikuju se parole, pa ipak nema jeftinog politikanstva, niti vulgarnog deklariranja.

E, kad bi svaki grad imao svoga »Lera«...

U povodu gostovanja uvijek nam dobrodošlih Lerovaca razgovarali smo s njihovim spiritus movensom, Davorom Mojašem.

• PET: OTVORENO JE KAZALIŠTE MARINA DRŽIĆA I ETO VEĆ MU JE DRUGA SEZONA U OBOVLJENOJ ZGRADI... ŠTO TO ZNAČI ZA DUBROVACKU PUBLIKU?

Davor: To znači da nešto zrači! Napokon, to znači mogućnost da nakon dugo godina posta i pauza oni kazališno nastrojeni u ovom gradu tradicije pogledaju izvjesnu kolicišnu predstavu u matičnoj kazališnoj kući. Danas moraš biti sretan da se kazalište uopće događa, a evo druga sezona se vrati po planu i programu (da upotrebim ovu sizijsku terminologiju), a uz veliku profunkcionalu je i mala scena što je lijepo za početak. Sada se na to moramo priviknuti pa čemo onda možda tražiti više...

• PET: MOŽDA JE NEPRAVEDNO GOVORITI SAMO O KOLICIŠNAMA, IMA TU I KVALITETNIH PREDSTAVA.

Davor: Da, ima.

• PET: A KADROVI, GLUMAČKI, REDATELJSKI?

Davor: Ovo je i druga sezona umjetničkog direktora Kazališta Marina Držića u liku redatelja Marina Carića. On je u nekoliko osvježio ansambl, startnu sezunu uspješno zaključio serijom premjera domaćih tekstova, sada je na redu »Nauk od žena«, a odabir redatelja je ipak nešto hrabriji od dosadnih spiskova prošlih sezona kada su se ta imena iz sezone u sezonom ponavljala. Prošle godine ovdje su radili: Zlatko Sviben, Ivica Kunčević, sam Marin Carić, a prošle jeseni tu je bila Ivica Boban, radni sjećanj i velječu u KMD-u provodi ponovo Sviben, a rezirat će i Krešimir Dolencić. Eto procjenite sami, a ja bih se pokušao suzdržati.

• PET: ŠTO ZNAČI ZA VAS »LUDE OD TEATRA« ŠTO STE KONAČNO DOBILI ZGRADU KAZALIŠTA?

Davor: Samo jedna ispravka. Zgrada kazališta je bila zatvorena samo dvije godine, inače je prilično stara i pamti kako sretne dane..., a obnovljena zgrada kazališta znaci dosta za cijeli grad, pa i za sve njene »ljudi od teatra«. Međutim, konkretno za Studentski teatar »Lero« još uvijek ne znači mnogo. Ipak, tu i tamo gostujemo u Kazalištu na komornoj sceni... Lijepo je, svakako, vidjeti da se vrte predstave i da ljudi idu u kazalište. Oper lijepe je od njih što nakon odgledane predstave ponovo iz kazališta izlaze...

• PET: ZNAČI LI TO DA »LERO« JOŠ NIJE ZVANIČNO PRZNAT U KAZALIŠTU »MARINA DRŽIĆA«?

Davor: »Lero« tamо gostuje. Kao što gostuje u Zagrebu ili nekom drugom gradu onda nam sve plate. A u Dubrovniku nam skoro platе da bismo govorili u svom gradu. I tako se već dvadesetak godina ništa bitno nije promjenilo. Još uvijek nemamo scenski prostor. Imamo uvijek ovu istu prostoriju za probe u kojoj se gušimo, jer od svake nove predstave ostaju nove kulise, reviziji, tako da čemo se jednostavno zatrpati i za pet godina biti priunuditi raditi monodramu.

• PET: TI SI UREĐNIK »AMORA« (mjesečnog buletina KMD, op. a.) KOJI NA VRLO DIREKTAN, REKLA BIH, INTIMAN NAČIN KOMUNIKIRU S ČITATELJIMA, A TIME I POTENCIJALnim POSJETOCIMA KAZALIŠTA. DA LI I TO, NA NEKI NAČIN, DOPRINOSI TOME DA DUBROVČANI PRIHVACAJU KMD KAO DIO SVAKODNEVICE?

Davor: I tako. Oni su strašno vezani za KMD pa čak i ako ga ne posjećuju. Sama spoznaja da imaju kazalište u svom gradu im mnogo znači. Bilo je dosta polemika oko toga kakav će biti zastor, kako je adaptirana zgrada. Čak i oni koji nisu bili u kazalištu žive su sudjelovali u tim diskusijama. Mislim da kazalište, publika, scena i glumac moraju biti na ti. Napokon, buletin se i odaziva na »amor!«

• PET: KADA BI TI PONUDILI DA POSTAVIŠ PREDSTAVU U KAZALIŠTU MARINA DRŽIĆA, BI LI PRIHVATI I KAKVA BI TO PREDSTAVA BILA?

Davor: Prihvatio bih kada bi mi zabranili da se koristim Lerovim potpisom. To bi bila prevelika avantura za KMD, odnosno, za profesionalnu instituciju na koju ona ne bi pristala. Upravo ta spremnost na avanturu, na tihu štetnu snom ono što i razlikuje ovo što radim u »Lero« i ono što se ne radi u »velikim« kazališnim kućama. A kada bi me već prisili da radim predstavu u takvim okolnostima, odabrala bi takav naslov i takvo scensko pakovanje na koje dotični ne bi pristali. Tako bi ostali i dalje prijatelji!

• PET: »LERO« NIJE INSTITUCIJA, »DASKA« IZ SISKA TAKOĐER, NIJE NI »INAT«... RADITE, DRUŽITE SE, NEMATE NOVACA, ONI KOJI IMAJU VAS NEĆE... DO KADA?

Davor: Rekao bi nešta na temu samo kroz slučaj »Lera«. Mi se prevestreno ozbiljno bavimo teatrom i to evo skoro 20 godina. A to nije slučaj za fascike, to je već svakodnevica koja obavezuje. Do kada? Do tada pa i dalje, dok se ludaci ne opamete!

• PET: KAKO DAVOR MOJAŠ REŽIRA?

Davor: I mene to stalno zanima. Koliko mi je poznato, on prvo osjeti potrebu, onda je iskaša ljudima oko sebe. Ti ljudi se okupe i tako ostanu dva-tri mjeseca, mislim okupljeni i nešto čeprkaju po snovima. Svojim i svojim bližnjim. Onda taj drug Mojaš jedne noći glasno kaže naslov predstave, svi se dogovore kada će biti prva izvedba pred svjedocima, a ostalo je legenda.

Koja živi.

• PET: OTKRIJ NAM FORMULU VJEĆNE MLADOSTI »LERA«?

Davor: Budući da Dubrovnik nije jak sveučilišni centar, »Lero« čine uglavnom srednjoškolci. I upravo protok tih mladih »judaka« su ti osjećavajući mjeđuhori koji meni ne daju da puno ostaram. To je dobro u svemu tome. S druge strane kada se ti klinici privukni i nakon dvije-tri godine rada počnu zapravo scenski misli, onda odlaze na fakultete u Zagreb, Beograd, itd. E, kad Dubrovnik bude sveučilišni grad...

• PET: ONDA ĆE »LERO« VEĆ BITI INSTITUCIJA, A TI NEKI DIREKTOR.

Davor: Da, direktor nekog sektora za glazbeno-scenske djelatnosti... (smijeh)

• PET: POSTOJI LI OPASNOST DA »LERO« SLIJEDEĆI KONCEPCIJU BRECHTIJANSKOG TEATRA POSTANE KLASIČAN?

Davor: Postoji. Međutim, mi još uvijek ne znamo mnogo toga o kazalištu, a sve ono što znamo otkrivali smo sami. Onoga trenutka kad shvatimo da smo dosta toga naučili, vjerojatno će nam postati dosadno i prestaremo se baviti kazalištem. Mislim da ima još puno stvari koje teatrom želimo reći, a vrijeme je bremenito i dosta toga se može reći upravo na način ovakvog teatra kakvog mi stvaramo. Tako da se ja ne bojim za ružičastu budućnost teatra. A »Lero« je ipak teatar.

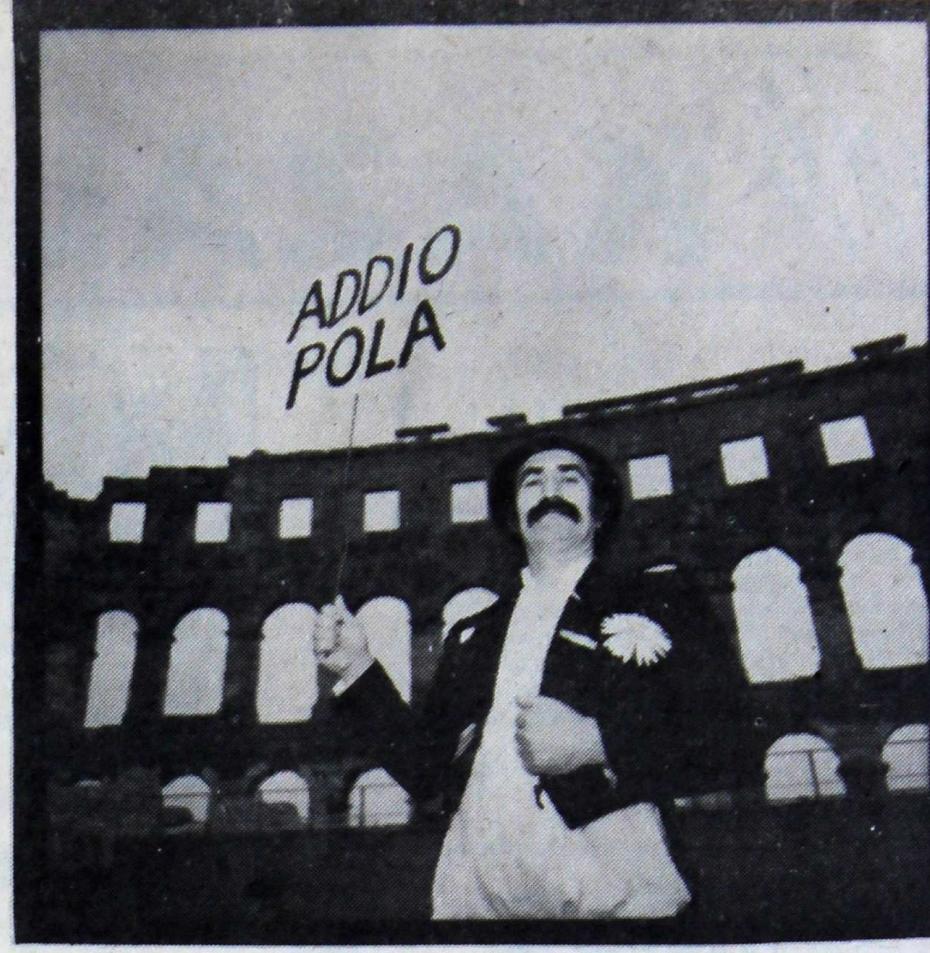
• PET: BIENALLE '88 U BOLOGNI?

Davor: Da, tu smo predstavljali jedini jugoslavenski neprofesionalni teatar u konkurenциji profesionalaca. Vidjeli smo dosta toga lijepog i veselog, upoznali neke drage ljude, na putu za Bolognu bili u Puli i družili se s mnogo prijatelja, shvatili zašto se u Puli oženio Davor Mojaš. Bologna je ponudila zaista veliki i šaren festival s 19 programa s 700 mlađih umjetnika evropskog dijela Mediterana. A u takvom okružju lijepo je prevesti tjeđan dana,igrati predstavu pred novom publikom, shvatiti da Dubrovnik ima smisla i u Evropi i to itekako. Napokon, to je i priznanje, ali prevestreno i novo korisno iskustvo koje se isplati kad...

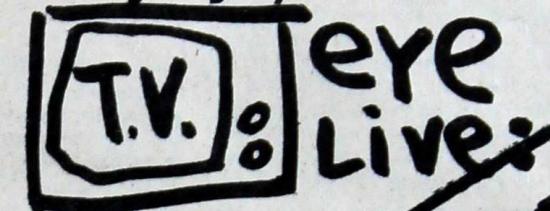
• PET: ŠTO ĆE »LERO« SADA RADITI?

Davor: Pa eto, u novoj godini slijedi jedna premjerica koju je sredio najmladi dio ansambla. Nešto cu i ja pokušati raditi potom. Možda Kafku, možda će to biti predstava bez teksta, u stvari, nešto cu napraviti. Lipanj bi trebali provesti u Londonu i na turneu po Engleskoj, pa ukoliko se ta dvadesetodnevna turneu ostvari, onda cu obnoviti »Žohare« i našu postavu predstavu »Noć u domu radost« i to s novim ljudima, jer većina ovih bavit će se maturama, prijemnim ispitima i sličnim obavezama.

Razgovarale:
Dubravka Tatić
Mirjana Čačić



(televizija Zagreb-prvi program), nedjelja, 29. 01. '89./12,30 sati)



MARINA BATRIČEVIĆ:

Cilj ove naše emisije nije klasičan prikaz ovakvog jednog spomenika od velike važnosti, nego nama je cilj nešto drugo...

IVICA MATEJČIĆ

Mi smo ovdje došli vidjeti: Šta se radi? Na ARENI se radi! Mislim da je to očigledno.

MARINA

Mnogo se govori, a i radi u posljednje vrijeme na »revitalizaciji ARENE«. Međutim, ono što je do sada učinjeno naišlo je u jednom dijelu javnosti na otpor. Dakle, i kod Puljana, a i u široj javnosti. Što je stručna kritika najviše zamjerala onome što je do sada učinjeno na rekonstrukciji dijela ARENE?

IVICA

Mislim da možemo u tri dijela podijeliti te zamjerkе. Prvi je problem tih parapeta, na prvoj katu, na ovom kraju ARENE prema moru; koji su zbog toga da bi se mogla osloboediti ova štenica gore gdje se i održava Festival – nešto se moralo metnuti da bi se zaštitilo ljudi da jednostavno ne padnu dolje. . . i otišlo se na tu jednu soluciju s kojom se svi nisu složili. To je ono bijelo kamenje koje vidiš posloženo na onim prozorima na prvom katu.

Drugo – radi čega su se ljudi bunili, a što se isto ni meni ne svida to je otvaranje te gostonice, ne u prizemlju, nego u TEMELJIMA, u samim temeljima ARENE. Oni su jednostavno iskoristili temelje... jer, ŠTA? Kad temelji? Šta su nama temelji, ne, mi čemo njima dati neku korisnu namjenu. Otvorili su dolje gostonicu, ali pri tome naravno da su moralni UCINITI NEKU ODREĐENU ŠTETU. Morali su te radikalne zidove jednostavno porušiti da bi dobili jedan jedinstveni prostor. To je onaj restoran dolje.

I treće – nadogradnje tih konstrukcija gore, na samom platou arenском, gdje vidimo da su ti zidovi. Oni su stvarno rekonstruirani na mjestima na kojima su postojali antički zidovi, ali su rekonstruirani do te visine da bi se opet mogli dobiti nekakvi korisni prostori. Mislim da je u jednom nekakva slastičnica, u drugom nekakvo skladiste i to je opet sa nekakvim nespretnim krovovima pokriveno i naravno da ljudi koji su senzibilni, koji se inače bave teorijom i kritikom arhitekture, zaštite spomenika, da su to primijetili i da su o tome pisali.

MARINA

Vi ste predsjednik odbora za zaštitu, održavanje, korištenje pulskog Amfiteatra od njegovog samog osnutka, dakle od 1983. godine i bilo je krajnje vrijeme, dakle tada, da se nešto učini s ovim našim Amfiteatrom!

Šime Vidulin: Dobro ste to konstatirali, jer mi smo zapravo osnovani da spasimo objekat od rapidnog propadanja. Možda je to najjednostavnije pogledati, pa i sada još na dijelovima koje nismo uređili, da rastu smokve, trava, koji strahovito razrajuju svaki objekat, pa tako i Amfiteatar. Svi smo konstatirali da je Amfiteatar od vanredne vrijednosti, da je to djelo koje svakako treba sačuvati. Međutim, odpošlje rata na ovamu, nažalost, naše društvo nije našlo sredstava, ni jednog dinara nije uložilo u očuvanje tako vrijednog, svjetski vrijednog objekta. Naš je zadatak bio vrlo složen i komplikiran; i nije to baš lako išlo, ne samo sa finansijskim sredstvima koje je vrlo teško osigurati, nego i sa strane stručnih, pa smo doživljavali veoma oštре kritike. Ali ja još uvijek mislim, čak i pre malo, jer zahvati koji su kroz ovaj period napravljeni, oni su zaista veliki i značajni.

MARINA
Da li se možda zna koliko u svijetu ima sačuvanih ostataka amfiteatara.

IVICA
Pa, mislim da ih ima prilično sačuvanih. Dvadesetak. Neki više neki manje. Arena je svakako jedna od desetak vrlo dobro sačuvanih.

MARINA
Jedna od možda najznačajnijih i najvećih. Po čemu je zapravo značajna i važna upravo pulska ARENA, odnosno Amfiteatar?

Ona je jedna od najznačajnijih i najlepših. Najveća nije, mislim da je ona šesta po veličini od svih amfiteatara rimskih koji su nam poznati. Ali njezinu važnost i njezinu lijepotu je upravo zbog tog stupnja sačuvanosti. Ima sačuvanih amfiteatara. Koloseum u Rimu je bolje sačuvan, Arena u Veroni je sačuvanija fizički, kad bi išli mjeriti po volumenima kamena koliko je izvorno rimskog kamena sačuvano, ali NITI JEDNA ARENA NA SVIJETU NEMA TAKO DOBRO SAČUVAN TAJ VANJSKI, UKRASNI, DEKORATIVNI ARHITEKTONSKI PLAŠT, kao što ima pulska ARENA. Njio je na žalost unutrašnjost potpuno razoren. Jednostavno ljudi su kroz srednji vijek koji su gradili Pulu, i ono što im je trebalo gradevinskog materijala, služili su se Arenom kao kamenolomom. Taj plastični monumentalni plasti, sivo-bijeli, izgledao je preopasan za rušenje, i tako je nama ostao do današnjeg dana. Prirodne sile ga nisu uspjele razoriti jer je vrlo solidno građen od ovog našeg jakog, kvalitetnog istarskog kamena.

MARINA
Evo nas na samoj granici starog i novog ovdje u pulsksom amfiteatru. S jedne strane pokušaj rekonstrukcije nekadašnjeg izgleda unutrašnjosti, a s druge strane, arheološka iskapanja. Vesna, što se ovoga trenutka radi u Amfiteatru?

VESNA JURKIĆ-GIRARDI:
Pa, u ovom trenutku se priprema tzv. treća faza da bi, evo, ove ruševinе preostale za konzervaciju, rekonstrukciju, sredili negdje do sezone. Međutim danas je to pomalo šok kad čovjek dode zaobiljanicom, štenicom, prvim cirkularnim

hodnikom na ovu stranu, i onda se pišta, svatko tko nije upućen u to i redoslijed radova, što to znači, što je Arena, da li ovo iza mene, dakle ovo obnovljeno, ili ovo staro. Ja moram reći da je i jedno i drugo. Ali situacija prije '85., dakle prije tzv. velike adaptacije prve i druge faze, zaista cijela arena je izgledala još lošije i još tužnije jer su već istraživački radovi ovdje započeli prošle sezone. U metodološkom pristupu, normalno, da jedan znanstvenik, pogotovo arheolog, je imao jedinstveni priliku koju nikada u povijesti arheologije i čovječanstva nije imao; a to je jedno sistematsko arheološko istraživanje koje je do tada kroz misli znanstvenika bilo više-manje spekulativno i koje je možda u jednom manjem obimu izvršio sam Pietro Stankovich početkom prošlog stoljeća, nešto malo Antonio Gnirs početkom ovog stoljeća i da na koncu svega mi koncem ovoga

ARENA

VESNA

Oni su izvorno u tzv., sada operiramo tim terminom, KAZETAMA, funkcionalno prije dvije tisuće godina, tu postojali. Takvi se zidovi sa takvim prostorima, mnogo višim zidovima, vide danas u Koloseumu – u Rimu. U Koloseumu ne postoji neki moderan novi krov! Zaista, htjelo se u ovoj tzv. utilitarnoj koncepciji revitalizacije, da ti zidovi već kad su dignuti, da bi ilustrirali posjetiocu ili znanstveniku zid koji ide gore, da se u njih interpolira i sadržaj koji bi bio, ustvari, nužan i potreban na ovome ophodju, za opsluživanje turista i posjetitelja, da bi se na taj način ukinule i makle neuralgične crvene tačke; to smo mi ovako tehnički nazivali sve barake i barakice u kojima su se nekad nudili sladoled, piće itd... .

IVICA

Sladoled i piće? Nije li to ipak u nekakvom kontrastu, u nekakvom sukobu sa spomeničkim karakterom ARENE?!

VESNA

Pa, mislim da ne; jer svih amfiteatre i svih spomenika kulture i dan-danas u mnogo vulgarnijem smislu, od Akropole pa do Francuske, Sjeverne Afrike, opslužuju ljudi baš u tim, kako bi rekli karuselima... .

MARINA

Ja sam čula da je čak oko 8000 m³ kamenih blokova ugrađeno u taj vanjski zidni plasti, ali isto tako sam čitala da su posebno 16... 17, ... 18, ... stoljeće bili opasni za ARENU, da ju se htjelo demontrirati i prenijeti s one strane Jadrana?

IVICA

Jest. Sudbina. Kao nekom slučajnošću nam je ipak Arena ostala do današnjeg dana. Veliče neprilike su joj prijetile. Prvo, rekao sam ti da je ona stoljećima služila kao kamenglom, a bilo je i sistematskih planova da se ona jednostavno razmontira i upotrijebi u nekakve bolje svrhe. Bila je jedna ideja talijanskih vlasti u 16. st. kad su je oni željeli razmontirati i opet je namontirati, to je nekakva američka ideja, vidiš, još u 16. vijeku i namontirati je u Veneciji da bi tamo bila kao simbol veličine venecijske republike. Ali dobro, bio je nekakav pametan političar, tko zna iz kakvih razloga, to je bio izvjesni Gabriele Emo, jedan senator venecijanski, koji se usprotivio senatu, pobunio se protiv toga i izgleda da je uspio staviti nekakav VETO, tako da je Arena ostala sačuvana. Granični Pule su mu čak jednu spomen-ploču digli na vrhu Arene, tamo na onoj kuli, u znak zahvalnosti.

IVICA

Ali dobro, ipak sama ideja, ići razbijati antičke temelje jednoga objekta da bi se dobio jedan restoran!

ATILIO KRIZMANIĆ

Jeste. To je jedan kompromis, jer, da bi se moglo sredstva koristiti pored toga i u očuvanje izvorne konstrukcije Amfiteatra. Na taj način mi smo ipak od '84. do '86. godine konsolidirali dobar dio konstrukcije koji je bio jake dozdrajao baš u tom dijelu Amfiteatra.

IVICA

U ovome trenutku kada razmislite, da li mislite da se taj kompromis, ta destruktija, ipak je zovem destruktijom, da li se isplatila? Da li sada možda drugačije razmišljate?

ATILIO

Ja mislim da se isplatila. Ja danas druge ne razmišljam i mislim da se sve to što je napravljeno, ako se želi izvornost Amfiteatra, može vrlo lakovo vratiti zatvaranjem, ovaj, zatvaranjem... .

IVICA

Dobro zar u Amfiteatru nisu postojali neki prostori koji su se mogli izvorno obnoviti umjesto da se uzme, ovaj, kompresor i da se moraju razbijati ti temelji... .

ATILIO

Zašto? Romanički zid, gotički zid, barokni ili ne znam koji drugi se može bušiti. To je napravljeno u Dubrovniku, to je napravljeno... .

IVICA

Da, ali ako rekonstruirate unutar spomenika, vi gradite spomenik. A spomenike na žalost ne možemo graditi, oni ili jesu ili nisu. Možemo ih samo čuvati.

ATILIO

Pa mi nismo razmišljali, niti danas razmišljamo da rekonstruiramo cijeli Amfiteatar. Mislim da odredeni dijelovi za koje smo sigurni da su bili takvi kakvi, ovaj, kakvi, ovaj, što smo ih nascrtali u našoj dokumentaciji koju možete vidjeti i koju možemo braniti sto posto. Postoje tih stvari... pulski Amfiteatar je vrlo jasan znate, on se jako puno u prošlosti mistificirao.

Zašto?

IVICA

Jer je bio lijep. Zato se mistificirao.

ATILIO

Ne, ne, ne... od dijela stručnjaka, radi senzacije, ovaj, senzacionalna otkrića... .

IVICA

Ne, ne, ne, nisam mislio od dijela stručnjaka, mislio sam čak i od publike. Ova polemika koja je pokrenuta, oko ovih restauriranja, ja vidi, njoj je temelj, njoj je izvor u jednom, -možda, romantičnom sjećanju na Amfiteatar. Onako jednog...

ATILIO

Ne, ne, ne... oprostite nije romantično sjećanje ako vratimo jedan blok koji je postao i sad ga stavimo ponovo nazad, oprostite, čovjeku kojemu fale zubi sad stavimo dva zuba, i sad je to okrnjivanje njegovog izgleda. Ma valjda je on bio krunji kad nije imao zuba. Šta su ti parapeti, ne parapeti nego ono što je bilo ispod toga, što je... ovaj... To su proporcije, tim voltama koje su zahvaćale dva reda zajedno i sada to štitimo kao nešto što je vrijedno... .

IVICA

...ako je vama Amfiteatar...

ATILIO

...u toj izvornoj slici Amfiteatra... .

IVICA

Ako je vama Amfiteatar samo ono što su Rimljani sagradili i što je, recimo, postalo do 4. st. od kada se počeo rušiti imate, ipak, jednu usku, jednu previše određenu sliku Amfiteatra. Nije Amfiteatar samo to. Amfiteatar je ono što je i vrijeme od njega napravilo do današnjeg dana.

ATILIO

Oprostite, pulski Amfiteatar nije slojevit kao što je, recimo, slojevita Komunalna palača... .

IVICA

Sponiker mora funkcioništati. Arena mora funkcioništati čak sa svim svojim masovnim sadržajima. Ali, lijevo i desno od Arene po njezinu području osi, samo koperijski obrat, ne moram gledati u Arenu, lijevo i desno imamo praktično prazne prostore koji su neiskorišteni. Mislim da su tamo mogućnosti za sve ove sadržaje koji su tu bili potrebni da ih se lijevo uklopi unutar.

ATILIO

Jeste. I mi razmišljamo o toj situaciji, ali ne sigurno na onaj način kao što su razmišljali talijani... .

IVICA

Ma čekajte, čekajte... .

ATILIO

...Oprostite da završim. Kad su Talijani radi Amfiteatra porušili sve, naime predviđali porušiti sve blokove oko Amfiteatra, pazite, i prema tome gradsku strukturu koja je nastala u 19. st., a mi smo slijedom toga nastavili i poslije rata određenim idejnim urbanističkim rješenjima sa istim koncepcijama. Rušiti sve oko Amfiteatra u ime Amfiteatra, je li imamo mi to pravo? Rušiti grad radi jednog vrhunskog spomenika, ali ipak mislim da na to nemamo pravo. Hoćemo govoriti o Amfiteatru ili o prostoru oko Amfiteatra, u tom se slučaju slažem s vama, ali ako govorimo da u tom Amfiteatru dođe za vrijeme predstava 12 tisuća ljudi, mi za te ljudi moramo unutra Amfiteatru staviti one sadržaje koji su potrebni da bi amfiteatar u tom slučaju funkcionišao.

IVICA

Kako nije slojevit???

ATILIO

Nije! Jer on nije doživio nikakve transformacije... nego pljačku... .

IVICA

Oštija... da nije slojevit???

ATILIO

...oprostite, nego pljačku kroz 1500 godina, kamena koji se iz njega vadio. Ništa drugo! Nema tragova nikakvih konstrukcija koje su se u njemu pojavljivale, ovaj, od tada kada je funkcija, izvorna, narušena.

IVICA

Dobre, recimo to... .

ATILIO

Nema to, on se uopšte nije koristio. . .

IVICA

Ja ču sada reći jednu groznu stvar. . .

ATILIO

Iz njega se samo vadio kamen i ništa više, to je bio kamenolom.

IVICA

Onda je vađenje kamena, iz tog Amfiteatra, - velim vam to je grozno što će sada reći, stvarno to možda ne bih smio reći kao povjesničar umjetnosti. To što je iz njega vadio kamen, što je on ogoljen, što mu je utroba izvadenja, on je dobio jednu estetsku dimenziju koja je nenadoknadiva, a to je transparentnost, ta kruna. . .

ATILIO

Znači za vas je, za vas su vrijednosti ruševine i onaj romantični bršljan koji je buhvaćen oko njih i čempresi koji rastu... na... na, onome, na kamenom zidu, koji su bili do '79. godine i unutar Amfiteatra.

IVICA

Nije, nije to bilo tako... .

ATILIO

Oprostite... .

IVICA

Nije to bilo tako strašno.

ATILIO

Ne, ne, ne, oprostite, nije romantično sjećanje; 'ćemo li mi tu romantičnu sliku štititi, pa to je slika propadanja... .

IVICA

Pa nije »romantična slika«, to je konkretna slika!

ATILIO

Na kojoj se ne intervenira, nego se iskapa i narušta se lokacija.

Takvih stvari imamo, oprostite, koliko hoćete.

Jel' se slažete samnom?

VICA

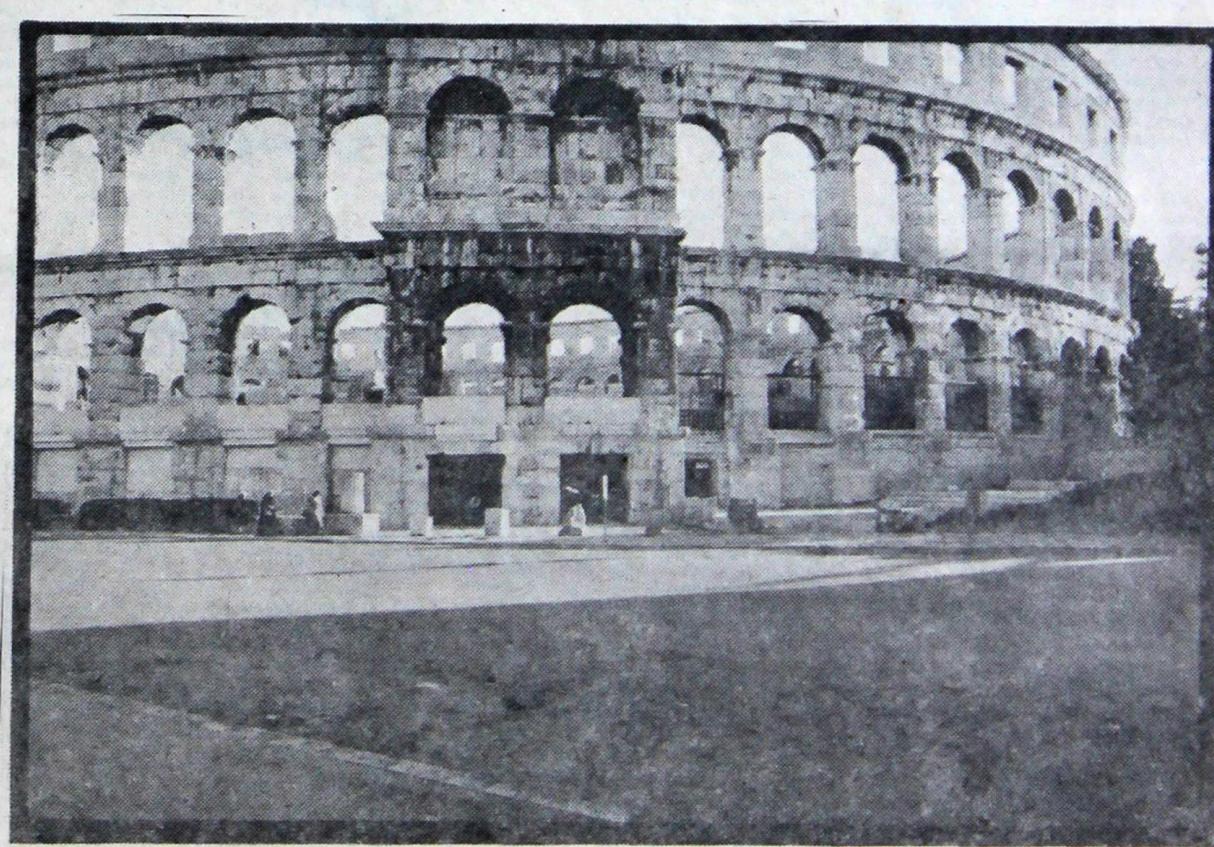
Ne, ne, ne... sve se slažem. . .

ATILIO

Da je objekt bez korisnika i bez ekonomije osuđen na propast?

Kao što i piše – (u podnaslovu), ovo je prijepis Izgovorenog teksta iz TV-emisije, ovo je doslovan, bukvalan prijepis... zato i samo zato ne zamjerite, sudionici razgovora, zbog manjih mogućih nesuvremenosti koje se ovdje pojavljuju... nismo ništa dodali... čitača budući i ti dobromjeran pa shvati da riječ koje ljudi govore u životu razgovoru ne mogu imati zaokruženu rečenicu strukturu pa stoga ne zamjeri na Izvjesnoj nerazumljivosti izrečenoga na zapisanog... .

Pripremili:
MARIO BENČIĆ
JELINA GRUJIĆ



MY VIDEO WANTS TO KILL YOUR MAMA!!!

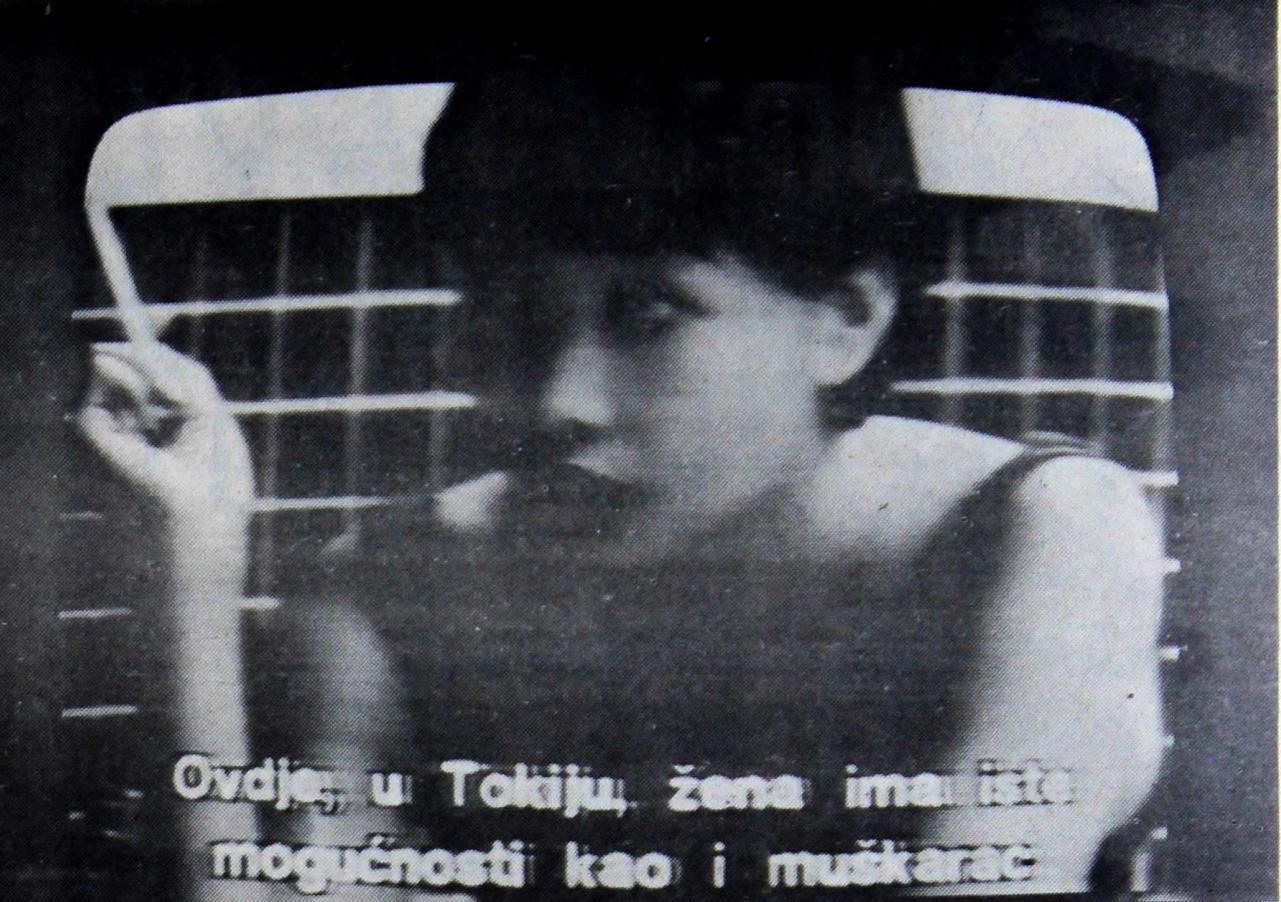
U posljednje vrijeme u Puli postoji veliki interes za video klubove. Upi-tajmo se zašto?

Vjerojatno zato što domaći kino distributeri ne mogu na vrijeme nabaviti odre-dene tražene filmove svjetske produkcije zbog toga što su oni vrlo skupi i nedostupni za legalno prikazivanje. Privatni video klubovi imaju daleko zgodnije načine da se opskrbe traženim filmovima svjetske pro-ducije, makar i na štetu kvalitete kopija takvih filmove. Važno je biti prvi i uspjeti nabaviti hit film. To se postiže uglavnom na nelegalne načine kupnjom VHS kopija takvih filmove na zapadnom tržištu i onda bezobzirnim kopiranjem sa unošenjem hr-vatsko-srpskog prevoda. Sve se to čini bez poštivanja licencnih prava prema proizvo-dajuću filmova i na štetu kvalitete dotičnih filmova. Tako da već posljednjih nekoliko godina jugoslavensko tržište predstavlja ilegalno tržište video filmovima, gdje većina video klubova ostvaruje znatnu korist poštivajući uobičajena i normativna autorska i producentska prava. U toj domeni domaći je film relativno zaštićen jer su kopije tih filmove bez otkupa licencnih prava nedostupne, što je vidljivo iz liste pojedinih video klubova. Granice ove zemlje i zakonska manjkavost obezbje-nih video klubova od mogućih posljedica snnika prava.

Situacija u Puli je slijedeća. Postoje dva privatna video kluba. To su Hickory, u kom vele da Arena više nije kraljica filmova, što bi možda trebalo uzeti s rezervom, i relativno medijski manje razglasen J8V, smješten u prostoru hotela "Pula", a u gradu više prisutan plakatima, najjepnica, itd. Ono što se može primjetiti je odredena doza "zdrave konkurenčije" koja je u svakom slučaju potrebna. O izjavama vlasnika dvaju postojećih video klubova u našem gradu i o tome koji je prije počeo sigurna sam da je prije ova dva video kluba postojao video klub "HOBOTNICA" pri RO Arena Art iz Pule koji je nakon djevelati negdje početkom 1988. godine. Kad već govorim brzo donose novitete svjetske filmske produkcije, ali prave ocjene i užitek gledanja filmove ipak treba provjeriti u kinima, na filmskim platinama da bi se mogle razabrati njihove listinske vrijednosti u fotografiji, kostimografiji, igri glumačkoj i ukupnom filmskom jeziku.

Pozitivna strana video klubova je da oni relativno brzo donose novitete svjetske filmske produkcije, ali prave ocjene i užitek gledanja filmove ipak treba provjeriti u kinima, na filmskim platinama da bi se mogle razabrati njihove listinske vrijednosti u fotografiji, kostimografiji, igri glumačkoj i ukupnom filmskom jeziku. Po mom mišljenju filmskom proizvodu i dalje je mjesto u kino dvoranu, jer sadašnja videotehnika ne može kvalitetno zadovoljiti ukuse filmskog gledaoca. (U YU OKVIRIMA).

Nataša Galo



Ovdje, u Tokiju, žena ima iste mogućnosti kao i muškarac

TOP LISTA HIKORY
1. Dolazak u Ameriku
2. Kome smeta Rodjer
3. Willow
4. Koktel
5. Vrijeme sudbine
6. Presidio
7. Ponoćna trka
8. Lice s ožiljkom
9. Big
10. Zatočenik Ria

TOP LISTA J&V
1. Nestajanje
2. Berlinski proces
3. Zeko Roger
4. Coctail
5. Ponoćna trka
6. Tri muškarca i beba
7. Princ otkriva Ameriku
8. Ubistvo M. Phagan
9. Mali Nikita
10. Varšavski tiger

Umjetnost komunikacije (4)

U posljednjem nastavku feljtona o mail-artu/umjetnosti komunikacije objavljujemo mišljenja nekoliko istaknutih stvaralača o sadašnjem trenutku i perspektivama ovog umjetničkog fenomena u našoj zemlji.

IVAN JELINČIĆ MERLIN (Zagreb):

Mislim da mail-art ima perspektivu kod nas. Ne govorim nasumce, jer godinama sudjelujem na brojnim izložbama mail-art Široj Jugoslavije. Sve brojnije izložbe u galerijskim prostorima, bibliotekama i poštama dovoljno svjedoče o slasanju mail-arta iz marginalne umjetnosti u jedan umjetnički pravac potpunog sporazumijevanja, sa pojedinima, sporazumijevanja s massama, sporazumijevanja s kulturnim djelatnicima koji su do nedavno mail-art smatrali diletanțizmom i naprostom ga ignorirali. I sredstva informiranja sve su više uz nas mail-artiste. U ovom trenutku mail-art ima veliku šansu, jer otvoreno zadire u sve pore života i sve načine gledanja na stvarnost. No, institucionalizacija li se upasiće u zamku vlastite euforije i završiti u čorosokaku, u kolapsu i raspadu. Mišljenja sam da su tematske izložbe u novim prostorima, novim sredinama najbolji način da se mail-art održi i pobudi još veći interes javnosti, kao i samih mail-art djelatnika.

DORICA KAMPERELIĆ (Beograd):
Da ili jok (e) – that's the question now!
(Dol mi tamo, a oni međutim...)

Mail-art doživljava nove kritični trenutak, (komunikaciona) mreža se cepta, iz nje se ispeljavaju i oni za koje smo bili uvereni da su joj najprijetniji. Skrućeni prostor ovog teksta ne dozvoljava svestraniju analizu, pa ču se ograničiti samo na neke sveće prime. A svima koji zagovaraju exodus ružičaste neoartističke kloake, pogolovo učesnicima duotroške igre – svaka čast za isprazni larparlizam, za janusovsku politiku i za umešnost mimikrie.

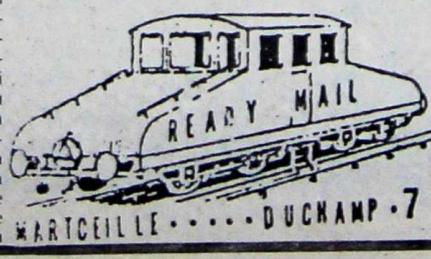
Günter Ruch, sada već biči mail-artist iz Ženeve, ex Fluxusovac, izdavač izvanrednog magazina "Clinch", tvorac ideje o i medunarodnom decentralizovanom mail-art kongresu (1986.), u posljednjem izdanju "Clincha" po-drobno objašnjava razloge isključivanja iz mreže (mreže), pozivajući se na misao Abrahama Mola izrečenu "Teoriji komunikacije i estetske percepcije" da je "komuniciranje u službi zajedništva". Zatražio sam od Güntera Rucha, meni dragog mail-art partnera, objašnjenje. Uz razloge koje (mi) je naveo i Achim Snyder iz Kasella, koji se nešto pre njega odlučio da prestane biti mail-artist (da bi se posvetio sebi samom i svom stvaralaštvu, da ne vidi mogućnost, a i misao, u svakodnevnom

kommuniciranju s desetinama mail-artista, da se drugi slabo trude da šalju materijale sa izložbi, da nema sredstava za skupu korespondenciju itd.), Ruch ističe da je i previše radio za medunarodnu mrežu, ali da se ne ostvaruju (koletivni) ciljevi networka i da je zavladala EG manija (mislići pritom na H. R. Fricker, EG organizatora kongresa).

Sve ove napomene važe i za jugoslovenske mail-artiste. I pored pojedinačnih napora, mreža se u Jugoslaviji ne širi, kao da se očekuje da neko "povede igru", a zaboravljujući se i osnovni ciljevi ovog planetarnog fenomena.

Da bi se stvorili preduslovi za budućnost mail-artista, koji se, uzgred, već prilično medijski izmenio, pa pri može biti reći o umetnosti komunikacije nego o mail-artu u užem smislu ("korisnici poštanskih medija u umetničke svrhe"), neophodan je znatno veći stepen užajamnog razumevanja, tolerancije, zajedništva zapravo, i a neosrednji kontakti između sponziona (multimedijalni programi i zajednički projekti i nastupi). Dalje, put ostvarenja ovih preduslova vidim dvostruko: kroz institucije kulture koje treba "osvajati" da bi se "rušile", tj. da bi se otvorile i za ovu vrstu-e stvaraštva i prihvatile logiku "igre" kroz network, a onda, kako je i proklamovao i medunarodni mail-art manifest, kroz ignorisanje galerija i čitavog institucionalizovanog sistema kulture.

Jer, našim umišljenim kult. ličnostima i pratećim kunsthistorijskim šušnigmama ne pada na pamet da se bave marginalijama – kakvima se bavi prof. Shimamoto i mnogi drugi afirmisani avangardisti Široj svetu – oni i tako tvore veliku umetnost malog balkanskog podneblja, s neverovatnim masmedijalnim isprvincima ego-centričnih barbarogenija.



je. S druge strane, neobavezan karakter ovog "alternativnog" medija dopušta svakovrsno poigravanje i eksperimentisanje; tako može doći do izražaja vaša intimna vizija sveta, i tako se talog vaših iskrenih razmišljanja konačno može ispoljiti.

Ne treba posebno objašnjavati blagotvorno dejstvo neputanog uobičajivanja viška kreativne energije. (Rečnikom lične terminologije, koja je sadržana u mojoj mislima, imam običaj da kažem – "igram se", i to je sve. Mail art je samo jedan od načina kojim kanališem svoje igrajte).

Ali postoji i druga strana medalje: ogromna sloboda i otvorenost m. a. medija mogu takode biti alibi gomili diletanata i neizvijljenih kvazi-metnika, koji će požuriti da najzad nekome protute svoje radove, ne bi li konačno mogli da se hvališ nekakvom "internacionalnom reputacijom", ili tome slično.

Dodatačna prepreka jugoslovenskim entuzias-tima su previsoke cene poštanskih usluga, što naročito važi za pošiljke namenjene inostranstvu.

Uspriks svemu, razume se, grozomorna neispunjenošć i mrtvilo domaćeg kulturnog pro-
stora mogu poslužiti kao još snažniji podstrek onima koji se dosaduju, i koji tim više žude da realizuju zatomljene iskre kreativnosti.

Kada već živimo u svetu koji je do tančina razvio i unapredio komunikacione sisteme, za-
što ne bismo nastavili sa pokusajima da te komunikacione sisteme iskoristimo u cilju tra-
ganja za nekim vrednjim ili vedrijim sadržajima?

Medunarodni poštanski sistem ne poznaje idejne ni lične prepreke. Što se poštansko-
grom prometa tiče, svi je ujedinjen – to je delić
sudbine čoveka današnjice, i on tu svoju sud-
binu može da iskoristi najbolje kako zna.

Preterano bi bilo raspmeneo klicati mail artu i dizati ga u nebesa, ali činjenica da tako zvana "mreža" (network) predstavlja mo-
gućnost sretanja umetnosti i komunikacije na jedan nov način, uz manje pompe, uz lično obraćanje i uz iskren internacionalizam. I više
od tog: mail art podstiče kreativne energije ljudi koji ne moraju obavezno biti angažovani u nekim umjetničkim strukama ili poslovima.

Sve su to, dakle, mogućnosti m. a. scene.

Hoće li te mogućnosti biti iskorisćene na pravu način, ili će poslužiti kao poligon diletanizmu,

zavisi samo od inspiracije i (opet to će reći)

dobre volje onih koji su odlučili da postanu sudruzi famozne "mreže".

Pripremio: N. P. Pietro

SAŠA RAKEŽIĆ (Pančevo):

S obzirom da je mail art oslobođen uobičajenih pravila koja caruju "zvaničnim" kanalima kulture i umetnosti, teško je donositi precizne zaključke o uticaju ili perspektivama ovog "alternativnog" načina opštjenja medju entuzias-tima.

Po svemu sudeći, budućnost mail arta je šarolika, i zavisi od ličnog doživljaja pojedinih učesnika. Nekakav uticaj na široke narodne mase, i pak promena klime u kulturi, mogući su tek ukoliko m. a. zade u sferu "zvaničnih" medija, i dobije njihov blagoslov. Hoće li se tako nešto desiti – i da li bi na tome uopšte trebalo insistirati – nije na meni da prepostavljam.

Ali postoji i druga strana medalje: ogromna sloboda i otvorenost m. a. medija mogu takode biti alibi gomili diletanata i neizvijljenih kvazi-metnika, koji će požuriti da najzad nekome protute svoje radove, ne bi li konačno mogli da se hvališ nekakvom "internacionalnom reputacijom", ili tome slično.

Dodatačna prepreka jugoslovenskim entuzias-tima su previsoke cene poštanskih usluga, što naročito važi za pošiljke namenjene inostranstvu.

Uspriks svemu, razume se, grozomorna neispunjenošć i mrtvilo domaćeg kulturnog pro-
stora mogu poslužiti kao još snažniji podstrek onima koji se dosaduju, i koji tim više žude da realizuju zatomljene iskre kreativnosti.

Kada već živimo u svetu koji je do tančina razvio i unapredio komunikacione sisteme, za-
što ne bismo nastavili sa pokusajima da te komunikacione sisteme iskoristimo u cilju tra-
ganja za nekim vrednjim ili vedrijim sadržajima?

Medunarodni poštanski sistem ne poznaje idejne ni lične prepreke. Što se poštansko-
grom prometa tiče, svi je ujedinjen – to je delić
sudbine čoveka današnjice, i on tu svoju sud-
binu može da iskoristi najbolje kako zna.

Preterano bi bilo raspmeneo klicati mail artu i dizati ga u nebesa, ali činjenica da tako zvana "mreža" (network) predstavlja mo-
gućnost sretanja umetnosti i komunikacije na jedan nov način, uz manje pompe, uz lično obraćanje i uz iskren internacionalizam. I više
od tog: mail art podstiče kreativne energije ljudi koji ne moraju obavezno biti angažovani u nekim umjetničkim strukama ili poslovima.

Ilustracija: Fulgor C. Silvi (Italija)
Pascal Lenoir (Francuska)



PET PREDSTAVLJA:

»ORGIJASTO - BALSKE PJEŠME«



Ivan Jelinčić Merlin

Rođen je 1951. godine u Slavonskom Brodu. Živi i radi u Zagrebu. Poeziju objavljuje od 1964. godine. Do sada je objavio četiri zbirke pjesama: »7. orgazam« (1979.), »Sistemusistemu« (1982.), »Baletnye pjesme« (1984.) i »Bumerang« (1987.). Zbirka »Bumerang« (u rukopisu) dobila je nagradu RSIZ-a u oblasti kulture SR Hrvatske. Poeziju objavljivao u časopisima: »Bagdala«, »Forum«, »Književne novine«, »Litera«, »Letopis Matice srpske«, »Lica«, »Oko«, »Poezija«, »Republika«, »Vidici«, »Vidik«, »Quorum« i dr. Priredio je više izložbi vizualne poezije u radnim kolektivima i knjižnicama. Sudjelovao na brojnim izložbama konkretnе, vizualne i gestualne poezije u zemlji i inozemstvu.

Stav prema poeziji:

Poezija je RIJEĆ, znači poezije nije: PAROLA – GOLA EMOCIJA – TOČNOST – FORMULA – SAVJET – PLAKANJE – ni DOBRODUSJE.

Pisanje — Disanje!

Pisanje je za mene imperativ. Pjesme nikad ne pišem u dahu. Pravim bilješku za bilješkom i odlažem u vremenski vakum. Nakon puno vremena bilješke prolaze kroz četiri faze obrade i montaže.

I faza: od niza stvarnosti stvaram novu stvarnost.

II faza: odbacivanje BALASTRIJEĆI ili traženje novih.

III faza: građenje stihâ.

IV faza: tipkanje i finiš.

Vizualna, gestualna poezija i mail art prolaze kroz mene na isti način samo nešto drugačijim redom.

»UNJEDRITELJ«

»IZNJEDRITELJ«

»GRADITELJ«

»RAZARATELJ«

»IZGARATELJ«

»KOROZIJA«

»GRADITELJ«

i »ANTI KOROZIJA«

Emocijom i svim svojim stvaralačkim egom sam vezan uz riječ, sliku i ton.

Uzori postoje, uzori će i dalje postojati, no uvijek nastojim i nastojat će izbjegći krađu ili kopiju stihâ.

Ivan Jelinčić Merlin predstavlja se čitaocima »Petice« pjesmama iz novog, neobjavljenog ciklusa »Orgijasto – balske pjesme«.

KRALJICA ŠUTNJE

Kraljica šutnje pritišće mi puls
očekujem pogled konsultacijskog svjetonazora
upravo urađene niotkogudnosti
sočni pridjev vremena
pipa moju nutrinu

moj smisao za slikovitost
sati konačnosti stižu
i prestižu konačnost u meni
i prestižu pribranost u meni
zalijeć će zakrivljeni oblik psihe

U MENI
MENI
MENI

ZBOG VRUĆE KRVI

Teška radost vremena
slijeva se u moj panični glas
Organizam straha raste u meni
Danomice rastu
sumnja i senzibilija

ZAGREB

klaustrofobija nestaje
i ruke pružam na potiljak
ispod duge lepršave kose
bijesne mogućnosti koraka
vrijeme pritišću

NIKAD NE IZBJEGAVAM BORBУ
... ILI ...
MONTAŽA STIHA

Montiram stih
Gospodin stih
sklapa nedovršenu misao
STIH SE
miješa
bući
prerušava
piše

Iskušenje je preveliko
Mogućnost:
PRICA
ŽIVOT
NESTAJANJE
(cijela ljudska era, dakle)

STIH nehotice grize dah
STIH pipa mozak
(vrelinu mu krade)
CVR... CVR... CVRC...

mislim stih
osjećam stih
podijem stih
radim stih

SISTEM

Simbizom
Asimilacijom
Evolucijom
Dogodio sam se
Dogadam se
Trajam

Prepoznatljiv sam

Željelo me
I stvorilo me
Vrijeme

... (a vrijeme je najbolje skriveno
u konzervi)

Konzerva sam dakle
Konzerva sam koju će
dobar trgovac plasirati
daleko, daleko

Čitavo moje biće žudi akciju
/pogled uznemiren/mršavo rame/srce milostivo/
/luckaste kosti/utroba odlučna i strpljiva/

Sav sam SISTEM
SISTEM PO POSTUPKU
SISTEM PO SAMOVOLJI
SISTEM PO RAZUMU

Tvrđ, precizan, predodređen

ROMAN O LJUDSKOM ISČEZNUĆU
Naknadno uljudan s izraslinom
instikt me zaustavlja
u doživljaju katarze

Uzmičem u lov
krav elementaran
Lijepim vlastiti njuh u nos
prikovane kanalizacije
dvomotorca benzinka
oštřih bridova
poslije sanjam ljudski glas
slušam tužnu nježnu uspomenu
razapet sam i podvrgnut
stvoru čudno pulsirajućem, vjejkovečnom
i u uspomene gorostasne isto tako

UZETI ŠTO SE PONUDI
... ILI... UNIŠTIO SAM PJEŠMU

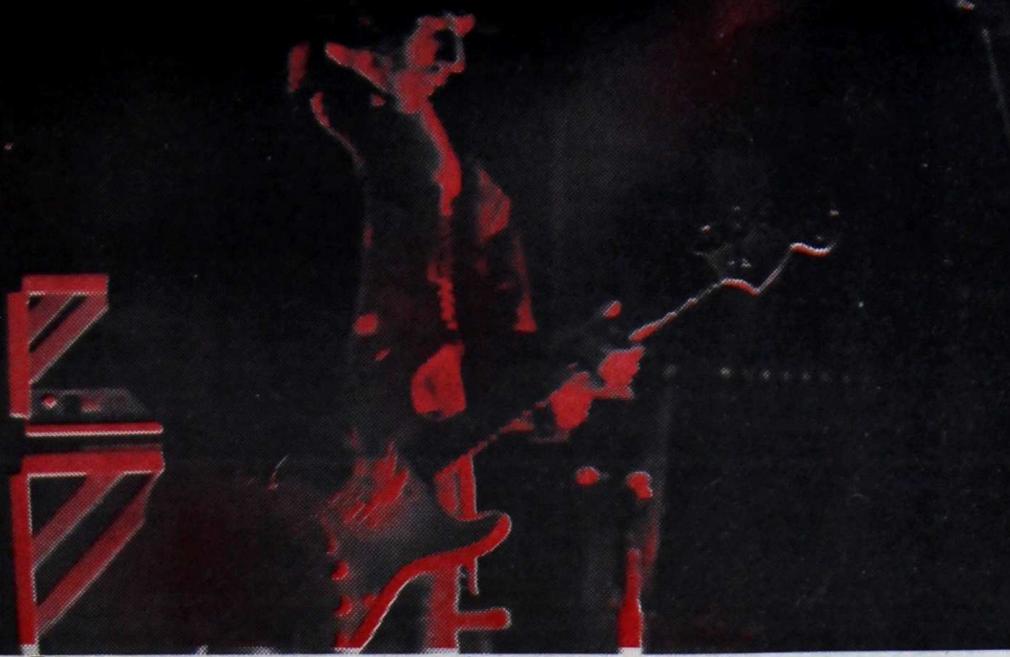
onog trenutka, kad sam to
učinio
javio se u meni osjećaj
običnog zadatka
osjećaj

autocenzure
osjećaj
kvaliteta zamisli: rutinska
namrštena sebičnost (sagnula je glavu)

još jedan promašen stih
(žurba, kontakt, podatak
to je čista nasmešena matematika)

Predajem se odstupanjem
i raspolažem sobom
raspolažem samim sobom
raspolažem osebujnošću

lažnog
lažnog
lažnog



INTERVJU: DARIO BOSUSCO

Dario – pjesnik i muzičar, mladi je čovjek kojeg ne treba posebno predstavljati. Svaki iole bolji poznalac pulske rock scene prepoznaće u ovom razgovoru kreativnog i perspektivnog gitaristu »Messerschmittu«, poetu i ljubitelju dobre knjige, muzike, kapljice i umjetnosti uopće.

PET: U jednom od prvih brojeva »Petice« objavio si neke svoje pjesme. Gdje nalaziš inspiraciju za takve »haiku« stihove?

DARIO: Haiku? Šta ja znam, haiku je relativno malo poznajem makar ima dosta istine u tome. Inače, inspiracija... ja smatram, ustvari znam da sam do nekog perioda, do dvadesete godine, dovoljno toga pročitao, neke filmove gledao i puno stvari video u živo, tako da me više neke stvari niti ne zanimaju. Samo misliti na neke osnovne crte, bitne stvari, simbole. Takav jedan simbol je recimo žena koja plače za mužem, a još ga iskriveni voli, on je grub prema njoj, to je jedna od tih stvari, i od tih crta, tih nekoliko deset na, stotinjak simbola može se sve to napraviti – tužna priča, duhovita ili neka druga. Sve što osjećam, sve što vidim i mislim, sve što imam u glavi me inspirira, inspiraciju ne tražim nigdje konkretno.

PET: Imaš li nešto novo?

DARIO: Nisam pisao već osam mjeseci. Imam jedan problem: kada dobijem ideju za neku priču, prouzli ili pjesmu, tada jednostavno ne mogu sjeti i napisati jer mi dode da je napišem na tri načina. Svaki je dobar, a opet, ne možeš napraviti tri takve pjesme. Ideja imam na hiljadu i to strahovit. Neke sam stvari pisao prije godinu dana, ponekad se bojam da neću nikad više pisati, kužiš, ali treba samo sjeti i izbaciti to na papir. Evo dvije kratke:

novčići srce
novčići, najavažnije je imati srce.
kako si? zar ne, doktore?

PET: Bolje te pozajmimo kao zanimljivog gitaristu »Messerschmittu«, čija popularnost polako ali sigurno raste i prelazi ove provincijske okvire. Kakve su tvoje ambicije u tom pogledu?

DARIO: Uu, strahovite, čovječe, strahovite. Ovakovo, ima puno tehničkih problema, čak strahovito puno koji se čovjek javljuje ni krivom ni dužnom. Samo sa plafona što ne dolaze problemi. Vježbamo, imali smo par svirki, ali ambicije? Realno gledajući, strahovito puno se može napraviti. Mi pjevamo na engleskom i to je, u neku ruku, hendihek, makar je nama tu muziku lakše furati na engleskom. Može se napraviti dosta ovdje, čak i vani, ali treba strahovito puno raditi i, kažem, objektivno gledajući, srediti te tehničke probleme, dati sve od sebe... r'n'r je jedna stvar gdje možeš raditi šta hoćeš, ali ako nešto nije u redu, padaš odmah dole. Uspjeha nismo imali nekih strahovitih zato što smo u početku, ali će toga biti pretpostavljam, htio bih, hmm, da.

PET: Da li bi svojim specifičnim blues soundom mogao privući fanove diljem naše ljepe domovine, pa i van nje?

DARIO: Pa, nije mi u cilju da se istaknem kao gitarista koliko da beđe ide napred. Obožavam svirati kao blesav, obožavam činiti tu muziku, čak što više, ništa me ne interesira u zadnje vrijeme, čak sam došao do toga da niti ne jurim ženske, nego sjedim doma, nešto radim itd. Sto se tiče bluesa, ja blues slabo sviram kao blues, ali kad recimo dode na scenu u Beograd na Akademiju, gdje su uglavnom stari ljudi, kompletna rock ekipa, onda je to nešto drugo. Tu smo svirali stvari koje liči dosta na blues, kad jedan tip od nekih svojih četdesetak godina, veselo, dode ispred scene i nudi mi upaljač da sviram slajd, usred stvari da sviram slajd onako kličeći, razumiješ, itd. Lijepo je kad te ljudi poslije koncerta, kad silaziš sa scene, potapšaju po ramenima, znači nije to neko foliranje, dok ima toga ništa me neće sprječiti, ni mene ni bend. Rock, blues, pravi rock bilo garaž bilo psihodelic, monkey music, da, monkey music, to napiši, to je o.k.

PET: Na kojem si koncertu ili snimci bio najzadovoljniji svojom svirkom?

DARIO: Uvijek ima tih tehničkih problema, nije sve ozvučeno kako treba, pa ti čak i usred nastupa moral padne kad se ne čuje ili ne čuješ neki drugi instrument, ili šta ja znam i tako dalje, tako da ljudi možda to i ne čuju kako treba. Bilo je dobro u Bourguignonu gdje smo bili svi opjeni onako, kažem, bili smo opjeni svim tim... gdje sam svirao strahovito i onda smo našli neki snimak, taj snimak je bio užasan, ali to sviranje – uu...

PET: Kako si se osjećao na koncertu u Beogradu i Zagrebu?

DARIO: Divno. U Beogradu je bilo odlično, u Beogradu sam letio (smijeh), ne znam, barem sam ja tako mislio, nemam slike iz Beograda, ali tamo je bilo strahovito, kad jednostavno uživaš svirati. Ono, staneš i odletiš! Mislim da je taj Beograd baš najbolja slika. Inače, jedva smo ušli unutra, bilo je problema, ma ne, bilo je odlično, bili smo s nekim prijateljima iz Vinkovaca, pošto je

svirala grupa »Pokvarena mašta« iz Vinkovaca, pa su došli još neki fanovi, njihovi prijatelji ustvari, bili su baš dražesni onako agresivni ispod pozornice, bila je dobra svirka, neke ljudi smo upoznali. Odlična muzika se pušta u Beogradu, dobro smo se osjećali, nije bilo strahovito hladno, jeli smo lijepo, fino, HLADAN pasulj... Odličan grad je Beograd sve u svemu, za ono malo što sam vido. Onda smo išli u Zagreb preko Vinkovaca sa istom tom grupom. U Zagrebu smo svirali u KSET-u, snimili smo s neki materijal gore, da čujemo kako je ispad koncert. Bilo je malo ljudi, jer je reklama bila loša, ali bilo je... Bilo je dobro u Zagrebu, bili smo u Istarskom klubu, šetali se, jedva smo našli taj KSET. Bilo je zabavno, super zabavno. Bilo je u Beogradu i Zagrebu par naših prijatelja, Majić, kužiš, itd. Nije bilo strašno hladno, sviralo se. Imamo puno prijatelja gore. Mislim puno, par!

PET: Dok su ti neki uočili greške na koncertu u Rovinju i objelodanili ih u »Petici«, drugi pišu da si distorzija grupe »Pop rock«, broj 119). Kako gledaš na te kritike?

DARIO: Za tu kritiku u »Rocku«, ta distorzija, tip je dobro napisao, ali to je ustvari vah vah, vau vau, to proizvodi Miro Kusačić, voda benda, gitarista i pjevač, ako tip nije možda mislio na neke druge stvari sa kazete koju je snimio Igo Milanović. Što se tiče Rovinja, prekrasan ambient, puno ljudi, mlađih, puno bendova, pulska rock scena... Da, istina je, popio sam malo i to je krahiralo koncert. Jako loše sam svirao, u tome je i draž, kužiš.

PET: Govoreći o tome, da li te nekad alkohol stimulira da svirki?

DARIO: (mala pauza) Alkohol može samo odmoći prilikom sviranja jer je čovjek tada izgubljen isto kao kad ne može hodati, ne može misliti, tada apsolutno ne može ni svirati. Možda alkohol nekad u jako maloj mjeri zna i to kako stimulirati. Prijе koncerta nikada, poslije koncerta ako je to rezultat dobrog sviranja bez alkohola, da. APSOLUTNO SE NE MOŽE SVIRATI SA ALKOHOLOM!! Primjer Rovinju.

PET: Postoji li kakva suradnja sa iskusnjim bratom (Ptyčza, KUD »Idijoti«)?

DARIO: Konkretna suradnja nema, osim što smo godinama unazad svirali skupa. Nije bilo nekih nastupa, počeli smo zajedno svirati i od toga se sve to izrodi, sad on svira u »Idijotima«, ja sviram ovdje, tek sam počeo. Inače, ima tu puno razgovora, razmjene iskustava, pomogni itekako, počevši od toga kako da se nade kartu do Beograda, postu su oni svirali na stotinjak koncerata, dobro ne baš stotinjak, do sasvim tehničke prirode, do pričanja o muzici, do... uglavnom, ta razmjena iskustva tehničke prirode, pojačala, bubenjevi, mikrofoni, mijenjanje informacija... ma kako da ne, suradnja je na nivou, čovječe!

PET: Neki uzori, idioli, ideali?

DARIO: Uh, strahovito puno. Od Sid Barreta – on je možda jedan čovjek koji je ustvari muzičar, ali zbog njega sam počeo pisati te stihove i šokirao me, jedan je od najvećih. Kao gitarista me otkinuo. Onda, gitarista iz B.O.C.-a Donald Ruzer, Buck Dharma, tu su normalno stvari bluesa i Stonesi, američki južnjački bendovi i Hendrix, Marylin Monroe, da, sve to vrsti se stalno u mojoj glavi. Strahoviti su Zeppelinii, Pistolsi, kužiš...

PET: Na ovoj vjerojatnoj knjigi vidim dosta naslova i autora – »Crnačka duhovna poezija«, »Najveći svetski ekscentri i osobnjaci«; Hesse, Bukowski, Erika Jong, Oklopčić. Da li te pored ove beletrističke zanimaju i neki drugi žanrovi, jer tu vidim i neku stručnu literaturu kao što je »Samoubistvo, psihologija, psihopatologija«, zatim »Bolesti jetre«...?

DARIO: Ja ustvari jako malo čitam u zadnje vrijeme. Bio sam u periodu kad sam puno čitao. Pročitao sam dosta tih knjiga kao mlađi, dosta standardnih pisaca, čak i od Shakespearea do... uglavnom, nikad me nije zanimala poezija, više sam čitao knjige o Tarzanu, erotске knjige, da, erotski, ljubavne čak. Ustvari ja sam najzaduljeniji bio kad sam čitao Kastanetu sa sedamnaest godina.

Inače čitam sve, sve me zanimala, ali u zadnje vrijeme jako brzo to ostavljam. Ne mogu čitati, više mislim o tome što bih htio pročitati. Više volim čitati časopise, čak i traćeve, razumiješ, jer u tome se sažima sve to na jedan mnogo lakši način. Evo, baš zadnji autor kojeg sam pročitao bila je Erika Jong. Tu je, i naravno, Bukowski, veliki.

PET: Puno radiš. Kako uskladuješ sve svoje obaveze?

DARIO: Nije da puno radim, nego radim stalno i to dvokratno. Nemam puno obaveza, vježbam s tom grupom, ne stignem pisati poeziju, tako da ispadam da imam puno slobodnog vremena. Ja u zadnje vrijeme praktički ništa ne radim osim što radim. Nisam jako aktivan dok mi u glavi vrvi. Stigne se sve napraviti ako se hoće, može se i noću raditi nešto. (!) Probe su naporne. Recimo, ljetos s

»Messerschmittom«, pisao sam poeziju i između posla, dvokratno kako radim, imali smo probu. Sav sam znojav, onako, po ljeti trčao u trgovinu, pa na posao gdje radim... Izlazim s probe i trčim, navlačim košulju, oni su svirali goli jer je bilo jaku vruće itd. Sve se moža ako te to vuče, taj speed je najbolji i bolji nego neka pasiva. Ta pasiva ubija kad čovjek ništa ne radi osim posla. Može se, može se,daleko od toga, samo treba nešto da te gurne, ono što te zove.

PET: Rođen si u najprogresivnijem desetljeću ovog stoljeća. Vjeruješ li u povratak stila života iz onog vremena?

DARIO: Iz kog vremena?

PET: Iz šezdesetih godina!

DARIO: Rock je napravio zadnju scenu veliku u svijetu. Sve, sve je to izvodljivo. Nije problem društvenih, ekonomskih kriza itd. Problem je individualac. Ako recimo dode jedno razdoblje gdje se ništa ne dešava to ne znači da je takva i takva klima. Ta klima je uslovljena time što nema par ljudi koji mogu nešto veliko napraviti. To je tako jednostavno, to se matematički može napisati. Sve dok se ne nadje neki plimci, neki sin vojvode koji će financirati najbolju rock grupu na svijetu. Povezano poezija sa rock muzikom. Ta rock grupa će to i napraviti. To je izvodljivo, jako jednostavno. Ta scena pedesetih šezdesetih godina je po meni bila jedan takav hit u modi, u govoru, u vicevima. Kad ženske sa dugom kosom kažu za tipa »Ah, kako je zgodan« i zaljube se u njega. To se mora shvatiti i ko ne shvaća nema šta tražiti u progresu bez nasilja itd.

PET: Kako gledaš na momentalnu društvenu situaciju, jesli ti optimista?

DARIO: Pa nisam, gledam realno, već tih 8, 9, 10 godina se nešto zviba, ali ne vjerujem da je... Ljudi očekuju da im neki političar kaže kad će biti izlaza iz krize. To je neizvodljivo. Ne može doći do nekog poboljšanja te scene odjednom, iz oblaka. Izgleda da tako mora biti dok rukovodstvo, ili neki pametni ljudi, nešto ne naprave. Ipak svi moraju zapeti na poslu, a ti isti kojima se ne da zapeti na poslu najviše gundaju protiv krize. Ma ne razmišljam previše o tome, jedino me nervira kad na televiziji previše pričaju... »Smej se i uživaj« kaže Drajer Baba, ali...

PET: Kako gledaš na momentalnu društvenu situaciju, jesli ti optimista?

DARIO: Pa nisam, gledam realno, već tih 8, 9, 10

PET: Tko kaže?

DARIO: Drajer Baba, indijski guru.

PET: Da imaš mogućnosti, da li bi zbrisao za United States ili ovdje imaš sve što ti je potrebno?

DARIO: Ovako ti mogu reći, mene Amerika i zapadna Evropa kao i neki drugi krajevi za živjeti i raditi toliko ne zanimaju. Ja kad bih nekako htio uspijeti u nečemu, što planiram s nekom muzikom ili nekim pisanjem s za neko kazalište ili film, za neke drame itd., htio bih uspijeti ovdje, zbog nekih ljudi koji me poznaju i zbog nekih stvari koje sam zamisljao kao mladi. Tamo sve to djeluje drugačije. Ovdje nekad sviraš negdje ovako, negdje onako, ponosaš se tako i tako, na kraju ti dođu oni trenuci kad zamislis »ma šta ja tu glumim nekog majmuša«, a tamo to postoji u puno većoj mjeri, samo što je Amerika već toliko izgledana da... Ja bih htio raditi svudje. Ne imponira mi toliko Amerika koliko neko zamislja tko me poznaje, makar, da, svakako, išao bih u Ameriku, kako da ne.

PET: I na kraju jedno legendarno pitanje: što bi poručio mladim muzičarima početnicima i ostalo omladini?

DARIO: Ustvari, ne mogu reći, ja se osjećam mlađi i osjećam se na početku, vjerojatno ču se i ko zna kada osjećati na početku, stvarno ono, jer me puno stvari zanimala, ne treba se baviti onim što vidiš da ti ne ide. treba razmišljati o nekim stvarima u glavi, vidjeti neke slike, zamisliti seba na par mesta i odlučiti se. Ne slazem se što netko nešto prepriča mladima jer taj je mladi čovjek pod uticajem, a i nije toliko. Sve je to relativno.

Ili rečeno stihovima:

mladi čovječe

ne bježi od istine

stani na zemlju

prihvati realno

moras se prilagoditi današnjoj

situaciji

odbaci snove

prihvati lude oko sebe

samo pazi,

trik moras izvesti perfektno.

Mladen Kosanović

RAZGOVARAJUĆI SA NEKOLIKO PULSKIH BENDOVA SAZNALI SMO NJIHOVE DEMO-TOP LISTE, RAZMIŠLJANJA O IZGRADNJI OMLADINSKOG DOMA U PULI, PROSTORU ZA ODRŽAVANJE GALA KONCERTA SVIH PUSLIH ROCKERA, SAZNALI O FRKAMA I PROBLEMIMA OKO PROSTORIJA ZA SVIRKU I PREDLOŽILI JEDNU OD MOGUĆNOSTI FINANCIRANJA ROCKA (SIZ ZA KULTURU, ZAŠTO NE?)

THE SWINDLE

DEMO – TOP

1. KUD IDIJOTI
2. THE SWINDLE
3. THE SPOONS
4. MESSERSCHMITT
5. THE BLAMONES

U Puli ima mnogo neiskorištenog prostora na, ili u kojima bi se mogle održavati svirke. Postoji samo sitan problem, taj prostor je nama nepristupačan. Mi bismo željeli svirati na terasi omladinskog doma »Ulijanik« zbog toga što je tamo poseban ugodaj za održavanje koncerata. Mlađi većinom izbjegavaju koncerete po mjesnima zajednicama koju pulski rock bandovi moraju sami organizirati i financirati, a to rade zbog toga da bi razbili monotoniju ovog grada i da bi se družili, naravno. Mi nismo band koji pati za svirkom na nekom većem prostoru, ali ipak bi voljeli kada bi bio do nekone pristajan prostor, odnosno odgovarajuće mjesto gdje možeš pokazati ono što znaš. Kada bi omladinski dom »Ulijanik« bio za omladinu, onda bi svi pulski stvaraoći mogli izložiti ili pri

...ŠTA SE RADI U REDAKCIJI LISTA »PET«-O'PET....?

Okupljaju se ljudi! O'PET – pozivamo ljudi...!

Pozivamo ljudi koje zanima pisanje, novinarstvo, muzika, strip, rock, kultura, kuhanje, zavarivanje, sveži zrak, ekologija, politika...
Pozivamo sve kojima treba ovakvo nešto kao što je ova novina...
Sastajemo se utorkom i četvrtkom u 19 sati, u Rakovčevoj 12. (tel. 052 - 22-967)... dodite, pišite, telefonirajte...

SPECIJALAN POZIV — HITNO TREBAMO LJUDE KOJI BI SE POZABAVILI PRODAJOM I DISTRIBUCIJOM — TREBAMO KOLPORTERE — ZA TO JE POTREBNO DA DOBETE U PROSTORIJE OK SSOH — PULA — Tu možete dobiti sve informacije o mogućnostima da steknete slavu i bogatstvo prodajom »PET«-ice.
KOLPORTERI — JAVITE SE — TREBAMO »VAS«!!!

Pored osnovnog »posla« koji se sastoji u stvaranju, pripravljanju, projektiranju, kuhanju, ... jedne novine (»PET«) — pokušavamo činiti sve ono što može popularizirati ovu novinu, pokušavamo izmišljati sadržaje koji će popuniti kalendar zbiranja u ovom gradu... U zadnje vrijeme dali smo si truda da organizamo nešto što smo nazvali »Jutra poezije«, organizirali smo zanimljiv koncert Tamare Obrovac, pa da odmah spomenemo i uz čiju



pomoći smo to činili. Suorganizaciju u tim akcijama podijelili smo sa SAKUD-om, OKUD-om »Istra«, dramskom radionicom »Inat« — pored toga moramo spomenuti pomoći KUD-a »Matko Brajša Rašan« u organizaciji koncerta Tamare Obrovac — nesrećno su ustupili prostorije za taj koncert. Zahvaljujemo pulskoj poslovničkoj agenciji »KOMPAS« za pomoći pri organizaciji prvog »Jutra poezije«.

O dešavanju pri prvom susretu u Jutrima poezije donosimo i kraću anketu sa sudionicima i posjetiocima:

Živo, da li je trebalo ovo danas? PA? TO JE TREBALO JUČER! JUČER JE TREBALO, PA KAD SE VEĆ NIJE DESILO JUČER, ONDA, POTREBNO JE ZAPRAVO DANAS. SVE ONO ŠTO JE POTREBNO DANAS TO DANAS OSTVARUJEMO. PREMA TOME, AKO SE NIJE DESILO JUČER, NEKA SE DESI SUTRA, ALI BAŠ DOSLOVCE SUTRA, A NE SAMO PRIVIDNO SUTRA I NE PREDALEKO SUTRA. POEZIJA NIJE NEKOMUNIKATIVA, ZA NJU SAMO TREBA PRONAĆI PRAVU ATMOSFERU, PRAVO DRUŠTVO, PRAVI TRENUTAK I PRAVO ORUŽJE. SAMA — ZA SEBE SVE MANJE OSTAJE DOVOLJNO UBOJITO ORUŽJE. I NE TREBAMO SE STIDITI SVIH MOGUĆIH OKOL-

CRTA : PIŠE : MARIO BENČIĆ

NOSTI KOJIMA ĆEMO POEZIJU U NJEZINOJ PREZENTACIJI NAORUŽATI. DJELEJU MALO MILITANTNO, MEĐUTIM, POEZIJA, ZA RAZLIKU OD UKORIJENJENIH MIŠLJENJA, JEDNO JE OD VRLO UBOJITIH ORUŽJA, AKO SE UPOTRIEBI NA PRAVI NAČIN. ALLORA, TREBA JE NAOŠTRITI, TREBA JE NAELEKTRIZIRATI, TREBA JE, ZAPRAVO, SVIM MOGUĆIM, DODATNIM, ZAPRAVO, TEHNIČKIM SREDSTVIMA OPREMITI DA BI BILA UBOJITA KAO ŠTO JE NEKADA BILA BEZ TOGA. — JER DOŠLO JE VRIJEME TEHNOLOŠKOG UNAPREĐIVANJA, PA PREMA TOME TREBA I POEZIJU TEHNOLOŠKI UNAPRIJEDITI DA BI BILA ISTO ONOLIKO UBOJITA KAO ŠTO JE BILA PRIJE DVije Tisuće godina.

— sve skupa, kada pogledamo, ovaj narod, ispadna da mu poezija stvarno fali?

NE, NAROD JE BESVJESTAN!
— došao je bez-svjesno ovamo? nije ništa očekivalo?

NE, NAROD JE NEŠTO OČEKIVAO, ALI NIJE ZNAO ŠTO OČEKUJE. — I TU MOGUĆNOST, POVOLJNU MOGUĆNOST, TREBA I UBUDUĆE KORISTITI, ALI NE ZLOUPOTRELJAVATI. PREMA TOME NAROD ĆE NAKON OSAMNAEST I POL GODINA POČETI DOLAZITI NA OSNOVU OVAKVOG ISKUSTVA, UPRAVO ZATO ŠTO ZNA ŠTO HOĆE I ŠTO ZNA (I ŠTO JE ZNATIŽELJAN) ŠTO ĆE U TOM POGLEDU ŠTO OČEKUJE, OD ONOGA ŠTO OČEKUJE, ŠTO ĆE DOBITI.

E!!! NE TREBAMO SE ZANOSITI ILUZIJAMA DA JE NAROD ŽELJAN POEZIJE. NAROD NIJE ŽELJAN POEZIJE. NAROD JE ŽELJAN NEKAKVIH ZBIVANJA U KOJA MOŽE BITI UBROJENA I POEZIJA. E, SAD, PAMET JE JEDNO OSNOVNO STRATEGIJSKO USMJESENJE U POETSKOJ KOMUNIKACIJI. TU PAMET TREBA MAKSIMALNO ISKORISTITI. INICIJATIVI NIJE DOVOLJNA. SVAKA ČAST INICIJATIVI, (NAJRIPJE »PET«-ICE) I TO KONKRETNO INICIJATIVI — SVAKA ČAST TOJ INICIJATIVI, MEĐUTIM ONA NEĆE BITI DOVOLJNA AKO SE U NJU MAKSIMALNO NE UKLJUČI PAMET I OVO TEHNOLOŠKO UNAPREĐENJE, A TO SE MOŽE POSTIĆI JEDINO UZ MOJU POMOĆ.

Čuli ste pjesnika i njegove misli o poeziji i njenoj uboštosti — pa sad pročitajte dnevnu štampu i pogledajte šta čine pisci Salmanu Rushdieu, kako su neki shvatili relaciju poezija — oružje, ja ih ne bih zvao u svoju kuću.

Bilo je veselo tog jutra u »Hramu«, sakupio se narod, razgovarali smo.

Volim poeziju... sviram flautu... svida mi se sve ovo... bilo je u redu... zbilja je u redu... ujutro, subotom, spavam... ovo je razlog da ustanem... ovo nam je rekao jedan Marin.



... ja mislim da će mi se ovo dopasti... ni sam još sve vidjela... sačekajmo da završi... volim Prévert-a... dragi mi je što sam ovdje došla, jer inače se ništa ne dešava... čekam da se kazalište što prije otvoriti... od filmova u kinima nema baš neki izbor... od koncerata odem na Magazin, Bajagu, ali i to nije baš neka »kultura«...

(Gordana)

... pa, lijepo je ovo... trebalo bi još mnogo toga ovom gradu, mrtav je... više tih kulturnih događaja... izložbe, koncerti, predstave

(Ljiljana)

RAZGOVOR SA GOSTOM (IRENA GRUBICA).



Pet — Voliš li ovakav događaj ili si nešto drugo očekivala?

IRENA GRUBICA — Drago mi je da je ovako ispalo jer je spontano.

Sve što je spontano lijepo ispadne.

PET — Čovječe ovo je bila šema, ja bih da mi sve ovo ponoviš nekim drugim riječima!

IRENA — Bilo je lijepo jer je tako moralno biti. Ovo je druga šema, ne znam šta hoćeš?

PET — Paše li ti sve ovo?

IRENA — Paše!

PET — Da li ti je ovo bilo dobro?

IRENA — Pa, čuj, za reč' dobro postoji samo jedna riječ, a to je — dobro. Znači, bilo mi je dobro.

PET — Je si li imala predstavu kako bi ovo moglo izgledati?

IRENA — Čekala sam da vidim šta će ispasti.

PET — Paše li Žižović kao sugovornik?

IRENA — Da

PET — Hoćeš li mi reći nešto o Severu?

IRENA — Šta da ti kašem, jedino da je bio veliki pjesnik. Takvih pjesnika trebamo mnogo više da bi naša poezija bila...

PET — 'bem ti, stalno imaš šeme u odgovoru, šta da radim pa da čujem nešto drugačije?

IRENA — pa zar nisi čuo moju »Statističku šemu s druge strane papira«.



... dvadesetak dana nakon ovog susreta s poezijom u »Augustovom Hramu« — sakupili smo se ponovo na istom mjestu — ovaj put je tema bila — »Rosk poezija« — unutar ove teme voditelj Budimir Žižović posebnu je pažnju posvetio pulskoj rock grupi »KUD IDIOTI«, a posebnu zanimljivost u razgovoru o djelu rock autora poznatijeg kao »SALE-VERUDA«, dao je pulski istaknuti roker BUCO-Langer Bruno. Svakako je kao zanimljiv privlačen i nastup člana grupe »THE SWINDLE« sa čitanjem vlastite poezije kao i poezija jednog od članova grupe »MESSERS-CHMITTT«, koju je recitirala Marina Mihalj.

U publici smo uočili prisustvo više poznatih ljudi čije je stvaralaštvo vezano za ROCK — bili su tu Boris Bjelica, Elvis Miletin, Vojislav Stojković — Stole, Branko Sušac; naravno prisutni su bili i članovi rock skupina koje smo pomenući. Velika je šteta što upravo članovi grupe KUD »IDIOTI« kojima je i posvećeno to jutro nisu bili prisutni... etc... itd... serem dragi ljudi... serem... ali možete mi vjerovati da je upravo tako bilo... etc... čao, čao, kako bi ono već rekli u jednoj od emisija na našem lokalnom radiju... serem..., bok!

piše i crta: mario benčić

P.S. — Dragi moji ukoliko želite biti in morate prisustvovati »Jutrima poezije« — obavejštenje o slijedećem susretu dobit ćete na vrijeme.



DODITE I POGLEDAJTE
MOJU IZLOŽBU
SLIKA I GRAFIKA U KAFFE
BAR D; O. C. NA
ES KRIVINI.
Nadj Denis

Josip Sever 1938 – 1989



na crno kad se kontrira bijelim
i još crveno i žuto
kroz razna mraza ja se selim
u svoje smrtono jutro

Josip Sever

ADDIO
POLPA!!

A JESENJI SERONDO,
ŠTO TO RADIS OVĐE

MRGH...
MRGH...

TELAMON

MRGH...
MRGH...
MU MATER...

UPMTR... UPMR! SVE U
PMTR... GNUNG... BLGDPV...
SRNDE... MRGH... MRGH... U
POCMTR... SVE ZA KRC...

...NGGN...

AHM... AHM!

A ŠTO TI TO,
MOJ ZARANE, RADIS
OVĐE...

PUNA MI JE KITA SVIH I SVAKOGA
PIŠAJU I SERU PO KANTUNIMA
I PORTUNIMA KAKO SE KEMU
DIGNE... JEROTE, KUŽIŠ??!
JA PROTESTIRAM! PROTEST!
JA OVĐE SEREM IZ ČISTOG PROTESTA
-- NA SRED OVOG TRGA,, KUŽIŠ

NEKA SVI VIDE... NEKA VIDE.
'DI JE GODINA ČISTOĆE...
DI? DI? DA GODINA ČISTOĆE
... PRRRRRD!!!

A?!

E... NEHOJ TAKO, DRUŽE...
NEMEREŠ... PRVO STANCA,
PA ZAPISNIK, PA RED, PROPIS
... KAKAV PROTEST, ZASTO...
NEMEREŠ, NIJE TO U REDU
REMETITI RED I MIR ...

...ZNAS...

MRGH!
MRGH! SVE
U KRAC...



PBOA

PARLOU

* Di = GDR

IDEA: BENČIĆ MARIO